GUDDIGA MADAXABANNAAN
EE DIB-U-EEGISTA IYO HIRGELINTA DASTUURKA
اللجنة المستقلة لمراجعة وتنفيذ الدستور
Independent Constitutional Review
and Implementation Commission

GUDDIGA DIB-U-EEGISTA IYO
LA-SOCODKA HIRGELINTA
DASTUURKA

NUQULKA KAMA DAMBAYSTA AH

EE SOOJEEDINTA WAX-KABEDDELKA CUTUBYADA 1AAD ILAA 4AAD EE LAGU SOO DHAFAY SOOJEEDIMIHII XILDHIBAANNADA LABADA AQAL IYO NATIIJADA LATASHIYADA

DIYAARIYEY:
GUDDIGA MADAXABANNAAN EE DIB-U-EEGISTA
IYO HIRGELINTA DASTUURKA (GMDHD)

AQBALAY:
GUDDIGA DIB-U-EEGISTA IYO LA-SOCODKA
HIRGELINTA DASTUURKA

MAARSO 2024

TUSMO:

ARAR 2

CUTUBKA 1AAD: BAAQA JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA 3

CUTUBKA LABAAD: XUQUUQDA ASAASIGA AH IYO WAAJIBAADKA MUWAADDINKA 15

CUTUBKA SADDEXAAD: DHULKA, HANTIDA IYO DEEGAANKA 48

CUTUBKA AFARAAD: MATALAADDA SHACABKA 60

Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya
Guddiga Dib-u-eegista iyo La-socodka
Hirgelinta Dastuurka

جمهورية الصومال الفدرالية
لجنة المراجعة ومراقبة
تنفيذ الدستور

Federal Republic of Somalia
The Constitution Review and Implementation Oversight
Committee (OC)

Tix: GLD/BFS/96/03/2024 **Taariikh: 27/03/2024**

Ku: Guddoomiyaha Golaha Shacabka BFS
Ku: Guddoomiyaha Aqalka Sare BFS
Og: Wasiirka Wasaaradda Caddaaladda iyo Arrimaha Dastuurka XFS
Og: Guddoomiyaha Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka

Ujeeddo: Soo Gudbin Nuqulka Kama Dambaysta ah ee Soojeedimaha Wax-kabeddelka Cutubka 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka

Mudane Guddoomiye,

Guddiga Lasocodka Dib-u-eegista Dastuurka ee BFS wuxuu si waafaqsan qodobbada 133aad iyo 134aad ee Dastuurka, Qodobka 108aad iyo 109aad ee Xeer Hoosaadka Golaha Shacabka, Qodobka 81aad ee Xeer Hoosaadka Aqalka Sare iyo Qodobka 5(7) ee Qaraarka Ansixinta Habraaca Wax-kabeddelka Dastuurka halkan idinku soo gudbinayaa nuqulka kama dambeysta ah ee soojeedimaha wax-kabeddelka cutubka 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka ee usoo diyaariye Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka, uuna aqbalay Guddiga La-socodka ee dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka ee BFS.

Mudane Guddoomiye, Guddiga wuxuu xaqiijiyey in Guddiga Madaxbannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka ay soojeedimahan kama dambaysta ah ee cutubyada 1aad ilaa 4aad ku soo dhafeen natiijada latashiyadii kala duwanaa iyo talooyinka xildhibaannada labada aqal ee BFS intii lagu gudajiray ka doodista cutubyadan oo ka koobnaa 16 kulan oo si wadajir ah ay u yeesheen xidhibaannada labada aqal ee BFS.

Haddaba, Guddigu wuxuu si xushmad iyo qaddarin leh u codsanayaa in nuqulka kama dambaysta ah ee soojeedimaha loo gudbiyo xildhibaannada labada aqal ee BFS si ay waajibaadkooda uga gutaan si waafaqsan qodobka 136(1) ee Dastuurka iyo qodobka 5(7) ee Qaraarka ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka.

Xil. Xuseen Qaasim Yuusuf "Xuseen Iidow"
Guddoomiyaha Guddiga Lasocodka
Dib-u-eegista Dastuurka.

BAARLAMAANKA FEDERAALKA SOOMAALIYA
GUDDIGA DIB U EEGIDDA IYO LA SOCODKA HIRGALINTA DASTUURKA

Address: Km-0 | Degmada Shibis – Banaadir | Muqdisho, Soomaaliya.
Email: info@dastuurka-bfs.s, oc@parliament.gov.so | website: www.dastuurka-bfs.so

Summad: GMDHD/GG/132/3/24 ***Taariikh:*** Maarso 26, 2024

Ku:	Guddoomiyaha Guddiga Dib-u-eegista iyo La-socodka Hirgelinta Dastuurka.
Og:	Guddoomiyaha Golaha Shacabka ee BFS.
Og:	Guddoomiyaha Aqalka Sare ee BFS.
Og:	Wasiirka Wasaaradda Caddaaladda iyo Arrimaha Dastuurka ee XFS
Ujeeddo:	Soo Gudbin Nuqul Kama Dambaysta ah ee Soojeedinta Wax-kabeddelka Cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka.

Mudane Guddoomiye,

Guddiga Madaxabannan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka "GMDHD":

Markuu Arkay:	Qodobbada 133aad iyo 134aad ee Dastuurka KMG.
Markuu Arkay:	Qodobka 5(1): ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka KMG.
Markuu Tixgaliyey:	Soojeedimihii iyo talooyinka xildhibaannada labada aqal ay ka dhiibteen intii ay socotay ka doodista wax-kabeddelka cutubyada 1aad ilaa 4aad ee dastuurka.
Markuu Lafaguray:	Maxdarqoraalka kulamada 12aad, 13aad, 14aad, 15aad, 17aad, 18aad, 19aad, 20aad, 22aad, 23aad, 24aad, 25aad, 26aad, 27aad, 28aad iyo 29aad.
Markuu Tixgaliyey:	Natiijooyinka latashiyadii qaybaha kala duwan ee bulshada soomaaliyeed ee loo qabtay habab kala duwan.

KM-0, Degmada Shibis, Muqdisho – Soomaaliya
Email: chairperson@icric.gov.so **Website:** www.icric.gov.so

Markuu Tixgeliyey: Soojeedimaha iyo talooyinka guddoonka, xildhibaannadii dawlad goboleedyada, maamulka SSC-Khaatumo iyo maamulka Gobolka Banaadir ee ka soo qaybgalay Shirkii Latashiga Dastuurka ee qabsoomay 27^{kii} –29^{kii} Febraayo 2024.

Markuu Helay: Natiijooyinka ka soo baxay aragti dhiibashada barnaamijka danabaysan ee latashiga dadweynaha dib-u-eegista dastuurka oo socday 17 ^{kii} – 21 ^{kii} Maarso, 2024.

Markuu Arkay: Jawaab celinta iyo talooyinka hay'adaha ku xusan Qodobka 3(3) ee Qaraarka Habraaca Ansixinta Wax-kabeddelka Dastuurka.

Wuxuu, halkan kuugu soo gudbinayaa nuqulka kama dambaysta ah ee soojeedinta wax-kabeddelka cutubyada 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka oo Guddigu diyaariyey kadib markii uu kusoo daray natiijada latashiyadii la sameeyey iyo soojeedimihii iyo talooyinkii xildhibaannada labada aqal ee marxaladdii labaad, si loo dhamaystiro tallaabooyinka muhiimka u ah marxaladda seddexaad.

Wa Billaahi Tawfiiq.

26/2024

Avv. Burhaan Aadan Cumar
Guddoomiyaha Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka.

GUDDIGA MADAXA-BANNAAN EE DIB-U-EEGISTA IYO HIRGALINTA DASTUURKA
INDEPENDENT CONSTITUTIONAL REVIEW AND IMPLEMENTATION COMMISSION

KM-0, Degmada Shibis, Muqdisho – Soomaaliya
Email: chairperson@icric.gov.so **Website:** www.icric.gov.so

ARAR

Guddiga Madaxabannaan ee Dib-u-eegista iyo Hirgelinta Dastuurka (GMDHD) wuxuu diyaariyey nuqulka kama dambaysta ah ee soojeedinta wax-kabeddelka cutubka 1aad, 2aad, 3aad iyo 4aad ee Dastuurka Ku-meel-gaarka ah, kaas oo lagu soo dhafay soojeedimihii xildhibaannada labada aqal ee Baarlamaanka Federalka Soomaaliya (BFS) iyo natiijada latashiyadii la sameeyey. Guddigu markii uu diyaarinayey nuqulkan soojeedinta wax-kabeddelka waxa uu fallaanqayn iyo lafogurid ku sameeyey dooddii xildhibaannada labada aqal iyo natiijada latashiyo ballaaran oo lala sameeyey qaybaha kala duwan ee bulshada oo ay ka mid yihiin culummada, ururrada bulshada rayidka, dhallinyarada, haweenka iyo wakiillada dawlad goboleedyada. Waxa kale oo guddigu aruuriyey ra'yiga dadweyne farabadan oo ku kala sugan dalka gudihiisa iyo dibaddiisa iyada oo la isticmaalayo hannaan casri ah oo danabaysan. Guddigu waxa uu tixgeliyey fikradaha dhammaan dadkii ka qaybqaatay wadatashiyada.

Kaddib u soo bandhigidda GMDHD nuqulka kama dambaysta ah xubnaha Guddiga La-socodka ee BFS, wuxuu aqbalay Guddiga La-socodka nuqulka kama dambaysta ah ee uu soo diyaariyey Guddiga Madaxabannaan.

Nuqulka kama dambaysta ah ee soojeedintan wuxuu ka koobanyahay afar qaybood oo kala ah: ***(a)*** Dastuurkii asalka ahaa; ***(b)*** Soojeedintii marxaladda 2aad ee wax-kabeddelka Dastuurka; ***(c)*** Nuqulka Kama Dambaysta Ah ee Lagu Soo Dhafay Soojeedimihii Xildhibaannada Labada Aqal ee BFS iyo Latashiyada la sameeyey oo u Soo Diyaariyey Guddiga Madaxabannaan Ee Dastuurka uuna ka Aqbalay Guddiga La-Socodka ee BFS, iyo ***(∂)*** Faallo tilmaamaysa is-beddellada la soojeediyey marxaladdii labaad ee doodda Baarlamaanka.

Asalka Dastuurka KMG ah	Soojeedinta Wax-kabeddelka Dastuurka uu soo diyaariyay GMDHD uuna ansixiyey Guddiga La-socodka ee BFS	Nuqulka Kama Dambaysta Ah ee Lagu Soo Dhafay Soojeedimihii Xildhibaannada Labada Aqal BFS iyo Latashiyada oo u Soo Diyaariyey Guddiga Madaxabannaan ee Dastuurka uuna ku Aqbalay Guddiga La-socodka ee BFS	Faalo:

Guddiga Madaxabannaan ee Dastuurka wuxuu diyaariyey maxdarqoraalka (la socda nuqulkan) waxana laga diyaariyey doodaha xildhibaannada labada aqal ee BFS ay ka yeesheen Cutubyada 1aad ilaa 4aad ee Soojeedinta Wax-kabeddelka Dastuurka. Madxadqoraalka waa hadalkii xildhibaannada oo sidoodii loo qoray iyada oo aan wax isbeddel ah lagu sameyn. Waxaa kale oo doodda xildhibaannada laga diyaariyey falanqeyn baaxad leh oo ku saabsan soojeedinnadoodii oo si gooni ah xubnaha labada gole loola wadaagayo, ayadoo la adeegsaday barnaamij casri oo danabaysan oo lagu diiwaangeliyey dhammaan doodihi xildhibaannada hab-qoraal, maqal iyo muqaalna loo kaydiyey, si loo lafaguro loona taxliiliyo doodaha xildhibaannada labada aqal ee BFS. GMDHD waxa ay dib-u-eegis iyo isbeddel ku sameeyeen soojeedinta wax-kabeddelka qodobbada iyo faqrooyinka Cutubka 1aad ilaa 4aad iyaga oo tixgelin siiyey fikradihii xubnaha labada gole iyo latashiyadii qaybaha kala duwan ee bulshada. GMDHD wuxuu diyaariyey warbixin kale oo faahfaahin mug leh oo wadata cilmibaarisyo islamarkaasna bixinaysa tusaalooyin dalal kale haddii loo baahdo.

CUTUBKA 1AAD:
BAAQA JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA

Cutubka koowaad waxa uu nidaaminayaa arrimo muhiim u ah dawladnimada oo ay ka mid yihiin: Diinta Dalka & Dawladda, Mabaadii'da Asaasiga ah, Calanka, Astaanta Qaranka, Sarreynta Sharciga, Afka Rasmiga ah, Xudduudaha, Jinsiyadda Muwaadinka iyo Caasimadda JFS. Waxaa lagu soo kordhiyey axkaamta kala duwan oo ka mid yihiin "Reebbidda caayidda diinta, u hoggaansanka Dastuurka iyo xeerarka dalka, dareyeelka iyo ilaalinta horumarinta afka Soomaaliga iyo suugaantiisa".

Xildhibaannadu afar kulan ayey ku soojeediyeen fikirkooda oo ay ugu dul istaageen qodob qodob iyo faqrad faqrad iyaga oo sameeyey soojeedinno iskugu jira ku celin asalka dastuurka, siiqo toosin, soojeedin meesha ka saaris.

Cutubka Koowaad Baaqa Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya			
Asalka Dastuurka KMG ah	**Soojeedinta Wax-kabeddelka Dastuurka uu soo diyaariyay GMDHD uuna ansixiyey Guddiga La-socodka ee BFS**	**Nuqulka Kama Dambaysta Ah Ee Lagu Soo Dhafay Soojeedimihii Xildhibaannada Labada Aqal ee BFS iyo Latashiyada oo uu Soo Diyaariyey Guddiga Madaxabannaan Ee Dastuurka uuna ku Aqbalay Guddiga La-Socodka ee BFS**	**Faalo:** Faallo tilmaamaysa is-beddellada la soojeediyey marxaladdii labaad ee Doodda Baarlamaanka, haddi aysan jirin isbeddel yimid, waxaa loo daayey sidii ay ahayd Soojeedintii.
Cutubka Koowaad: **Baaqa Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**	**Cutubka Koowaad:** **Baaqa Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**	**Cutubka Koowaad:** **Baaqa Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**	
Qodobka 1aad: Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya	**Qodobka 1aad: Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**	**Qodobka 1aad: Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**	
(1)Soomaaliya waa Jamhuuriyad federaal ah, leh gobannimo, dimoqraaddi ah, oo ku dhisan matilaadda dadweynaha, loo dhan yahay oo ku salaysan nidaamka axsaabta badan iyo caddaalad bulshadeed.	1) Soomaaliya waa Jamhuuriyad federaali ah, oo Muslim ah, lehna gobannimo, ku saleysan caddaalad iyo sarraynta sharciga.	1) Soomaaliya waa Jamhuuriyad federaal ah, muslim **sunni shaafici** ah, lehna gobannimo ku saleysan **caddaalad bulsho** iyo sarraynta sharciga.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada, waxaa faqraddan lagu soo kordhiyey ereyga **'sunni shaafici' iyo caddaalad bulsho.** Ereygii **"federaali"** ahna waxaa lagu beddelay **"federaal".**
	2) Soomaaliya waa Jamhuuriyad dimoqraadi ah, oo ku dhisan matalaadda dadweynaha, loo dhan yahay kuna salaysan nidaam siyaasadeedka xisbiyada badan ee soo dhoweyneya kala duwanaanta afkaarta si waafaqsan Shareecada Islaamka, Dastuurka iyo Xeerarka	2) Soomaaliya waa Jamhuuriyad dimoqraadi ah, oo ku dhisan matalaadda dadweynaha loo dhan yahay, kuna salaysan nidaam siyaasadeedka xisbiyada badan ee **tixgelinaya** kala duwanaanta afkaarta si waafaqsan Shareecada Islaamka, Dastuurka iyo Xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada, waxaa ereygii **"soo dhoweyneya"** lagu beddelay **"tixgelinaya".**

	Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.		
(2) Allahu Subxaanahu wa Tacaalaa ka sokow (SWT), awoodda oo dhan waxa leh Shacabka, wuxuuna ugu isticmaalayaa si toos ah iyo isagoo u adeegsanaya hay'adihiisa uu u xilsaartay, si waafaqsan Dastuurka iyo shuruucda. Waxaa reeban in qof ama qayb ka mid ah bulshada sheegato gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka ee Soomaaliya ama u adeegsadaan si u gaar ah.	3) Allaahu Subxaanahu wa Tacaalaa (SWT) ka sokow, awoodda gobonnimada dalka waxaa iska leh shacbiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, asagoo awooddaas u isticmaalaya si toos ama si dadban, u adeegsanaya hay'adihiisa uu u xilsaartay, si waafaqsan Dastuurka iyo Xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	3) Allaahu Subxaanahu wa Tacaalaa (SWT) ka sokow, awoodda gobonnimada dalka waxaa iska leh shacbiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, asagoo awooddaas u isticmaalaya si toos **ah** ama si dadban, u adeegsanaya hay'adihiisa uu u xilsaartay, si waafaqsan Dastuurka iyo Xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	Waxaa lagu soo kordhiyey ereyga **" ah ".**
	4) Waxaa reebban in qof ama qayb ka mid ah shacabka Jamhuuriyadda ay sheegato ama la wareegto xaqa lahaanshaha gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ama isticmaalkeeda si u gaar ah.	4) Waxaa reebban in qof ama qayb ka mid ah shacabka Jamhuuriyadda ay sheegato ama la wareegto xaqa lahaanshaha gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ama isticmaalkeeda si u gaar ah.	
(3) Gobannimada iyo midnimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa laguma-xadgudbaan.	5) Gobannimada, madaxbannaanida, midnimada qaranka iyo xuduudaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa laguma xadgudbaan.	5) Gobannimada, madaxbannaanida, midnimada qaranka, xuduudaha **badeed iyo dhuleed ee** Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa laguma xadgudbaan.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada, waxaa faqraddan lagu soo kordhiyey **"badeed iyo dhuleed ee "** Sidoo kale, waxaa la tiray**" iyo".**

Qodobka 2aad: Dawladda iyo Diinta	**Qodobka 2aad: Diinta Dalka**	**Qodobka 2aad: Diinta**	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada, waxaa la beddelay cinwaanka qodobka oo noqday **"Diinta"** ayadoo la tiray «Dalka»
(1) Islaamku waa Diinta Dawladda.	1) Islaamku waa diinta dalka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya	1) Islaamku waa diinta dalka, dadka iyo dawladda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada, waxaa loo qoray faqraddan «Islaamku waa diinta dalka, dadka iyo dawladda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya"
(2) Diin aan ahayn Islaamka laguma faafin karo dalka.	2) Diin aan ahayn Islaamka laguma faafin karo dalka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	2) Diin aan ahayn Islaamka laguma faafin karo dalka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
	3) Waxaa reebban cayda diinta Islaamka, karaahiyaddeeda iyo wax kasta oo wax u dhimaya xushmada arrimaha diinta Islaamka. Qofkasta oo u gafa diinta Islaamka waxaa lala tiigsanayaa xeerarka Jamhuuriyadda.	3) Waxaa reebban caayidda diinta Islaamka, nacaybkeeda iyo wax kasta oo wax u dhimaya xushmada arrimaha diinta Islaamka. Qofkasta oo ku xadgudba diinta Islaamka waxaa lala tiigsanayaa xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada, waxaa ereygii "karaahiyaddeeda" lagu beddelay "nacaybkeeda ", sidoo kale waxaa lagu soo kordhiyey "Federaalka Soomaaliya".
(3) Lama soo saari karo sharci aan waafaqsaneyn Mabaadi'da Guud ee Shareecada Islaamka iyo Maqaasiiddeeda.	4) Lama soo saari karo xeer aan waafaqsanayn Shareecada Islaamka iyo maqaasiiddeeda.	4) Lama soo saari karo xeer aan waafaqsanayn Shareecada Islaamka iyo maqaasiiddeeda.	
Qodobka 3aad: Mabaadii'da Asaasiga	**Qodobka 3aad: Mabaadii'da Aasaasiga ah**	**Qodobka 3aad: Mabaadii'da Aasaasiga ah**	
(1) Dastuurka Soomaaliya waxaa saldhig u ah Qur'aanka kariimka ah iyo	1) Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa	1) Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa	

Sunnada Nabigeenna Muxammed (NNKH), wuxuuna ilaalinayaa maqaasidda (ujeeddooyinka) shareecada iyo caddaaladda bulshada.	saldhig u ah Qur'aanka Kariimka iyo Sunnada Nebi Muxammad (NNKH), wuxuuna ilaaliyaa Shareecada Islaamka iyo maqaasiddeeda.	saldhig u ah Qur'aanka Kariimka iyo Sunnada Nebi Muxammad (NNKH), wuxuuna ilaaliyaa Shareecada Islaamka iyo maqaasiddeeda.	
(2) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa dal Islaam ah, kana mid ah ummadaha Carabta iyo Afrikaanka.	2) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa dal Muslim ah oo ka mid ah ummadaha Carabta iyo Afrikaanka.	2) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa dal Muslim ah oo ka mid ah ummadaha adduunka gaar ahaan Carabta iyo Afrikaanka.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada, waxaa lagu soo kordhiyey " Ummadaha adduunka gaar ahaan ".
(3) Mabaadi'da asaasiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay ku dhisan yihiin mabaadi'da asaasiga ah ee awood qaybsiga Nidaamka Federaalka.	3) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay ku dhisan tahay mabaadi'da asaasiga ah ee nidaamka awood qaybsiga federaaliga ah.	3) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay ku dhisan tahay mabaadi'da asaasiga ah ee awood qaybsiga Nidaamka Federaalka.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada, waxaa lasoo celiyey "Awood qaybsiga Nidaamka Federaalka".
(4) Dastuurka Soomaaliya wuxuu Dhiiragelinayaa xuquuqda Aadanaha, talinta sharciga, shuruudaha guud ee xeerarka caalamiga ah, caddaaladda, xukuumad loo dhan yahay oo ku dhisan wadatashi, kala-soocidda awoodaha sharci-dejinta, fulinta iyo garsoor madaxbanaan, iyagoo leh hannaan ku dhisan isla-xisaabtan iyo hufnaan ka jawaabaya danaha dadweynaha.	4) Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya wuxuu ilaalinayaa xuquuqda aadanaha, talinta sharciga, xurmaynta xeerarka caalamiga ah oo aan ka hor'imaaneyn shareecada islaamka iyo Dastuurka, xoojinaya dawlad loo dhan yahay, kala soocidda awoodaha xeer dejinta, fulinta iyo garsoor madaxbannaan, iyagoo leh hannaan ku dhisan isla-xisaabtan, daahfurnaan, hufnaan, kana jawaabaya danaha dadweynaha.	4) Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya wuxuu ilaalinayaa xuquuqda aadanaha, talinta sharciga, xurmaynta xeerarka caalamiga ah oo aan ka hor'imaaneyn shareecada islaamka iyo Dastuurka, xoojinaya dawlad loo dhan yahay, kala soocidda awoodaha xeer dejinta, fulinta iyo garsoor madaxbannaan, iyagoo leh hannaan ku dhisan isla-xisaabtan, daahfurnaan, hufnaan, kana jawaabaya danaha dadweynaha.	

(5) Haweenku waa in ay ka mid noqdaan dhammaan hay'adaha guud ee qaranka, si wax-ku-ool ah, gaar ahaan jagooyinka la isu doorto iyo kuwa la isu magacaabo ee saddexda laamood ee Dawladda iyo Guddiyada Madaxbannaan ee qaranka.	5) Haweenku waa in ay ka mid noqdaan dhammaan saddexda laamood ee hay'adaha dawladda iyo guddiyada madaxabannaan ee heer federaal, heer dawlad goboleed iyo dawladaha hoose si wax-ku-ool ah, lana sugo gaar ahaan jagooyinka la isu doorto iyo kuwa la isu magacaabo.	5) Haweenku waa in ay ka mid noqdaan dhammaan saddexda laamood ee hay'adaha dawladda iyo guddiyada madaxabannaan ee heer federaal, heer dawlad goboleed iyo dawladaha hoose si wax-ku-ool ah, lana sugo jagooyinka la isu doorto iyo kuwa la isu magacaabo.	Iyadoo la tixgelinayo doodii mugga lahayd ee xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada ee ku wajahneyd farqadan, GMHD wuxuu garowsaday inaan arimahaas lagu muujin farqadan, balse lagu biiriyo cutubada ay khuseyso. Fiiri Qod.47(7).
	6) Awood dawladeedka heer kasta waxaa loo adeegsan karaa oo keliya si waafaqsan Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	6) Awood dawladeedka heer kasta waxaa loo adeegsan karaa oo keliya si waafaqsan Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
	7) Dhulka, badda, hawada iyo kheyraadka dabiiciga ah waa hanti qaran oo ay shacabka Jamhuuriyaddu wada leeyihiin, waxaana mas'uul ka ah Dawladda Federaalka Soomaaliya.	7) Dhulka, badda, hawada, **webiyada, jasiiradaha** iyo kheyraadka dabiiciga ah waa hanti qaran oo ay shacabka soomaaliyeed wada leeyihiin, waxaana mas'uul ka ah Dawladda Federaalka Soomaaliya.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyada waxaa lasoo kordhiyey "**webiyada, jasiiradaha**". Fadlan La akhri **Qod.43(8)** ee **cutubka seddexaad.**
Qodobka 4aad: Sareynta Dastuurka	**Qodobka 4aad: Sarreynta Dastuurka**	**Qodobka 4aad: Sarreynta Dastuurka**	
(1) Shareecada ka sokow, Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa sharciga dalka ugu sareeya, isaga ayayna xukuumaddu u hogaansameysaa wuxuuna hagayaaa hal abuurka iyo go'aanda siyaasadeed ee qaybaha Dawladda oo dhan.	1) Shareecada Islaamka ka sokow, Dastuurka Jamhuuriyaddu waa xeerka ugu sarreeya ee dalka, isaga ayayna u hoggaansameysaa xukuumadda heer kasta oo dawladeed ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, wuxuuna hagayaa curinta iyo go'aannada siyaasadeed ee qaybaha dawladda oo dhan.	1) Shareecada Islaamka ka sokow, Dastuurka Jamhuuriyaddu waa xeerka ugu sarreeya ee dalka, isaga ayayna u hoggaansameysaa xukuumadda heer kasta oo dawladeed ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, wuxuuna hagayaa curinta iyo go'aannada siyaasadeed ee qaybaha dawladda oo dhan.	

	2) Cid kastaba, dhammaan hay'adaha dawladda, ururrada siyaasadeed iyo ururrada bulshadeedba waxaa waajib ku ah in ay u hoggaansamaan ku dhaqanka iyo ilaalinta Dastuurka.	2) Cid kastaba, dhammaan hay'adaha dawladda, ururrada, **xisbiyada** siyaasadeed iyo **bulsho** waxaa waajib ku ah in ay u hoggaansamaan ku dhaqanka iyo ilaalinta Dastuurka.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lasoo kordhiyey **"xisbiyada".** Bulshadeedka waxaa lagu beddelay **"bulsho"**.
(2) Sharci kasta ama tallaabo maamul oo ka soo horjeedda Dastuurka, maxkamadda Dastuuriga ah ayaa awood u leh burrinta sharcigaas ama tallaabadaas maamul, si waafaqsan Dastuurkan.	3) Xeer kasta, go'aan kasta, ama tallaabo maamuleed kasta oo ka soo baxa heer kasta ee hay'adaha dawladda, kana soo horjeeda Dastuurka, wuxuu noqonayaa waxba kama jiraan, waxaana burintooda awood u leh Maxkamadda Dastuurka.	3) Xeer, go'aan, ama tallaabo maamuleed kasta oo ka soo baxa heerarka hay'adaha dawladda, kana soo horjeeda Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, wuxuu noqonayaa waxba kama jiraan, waxaana burin kara Maxkamadda Awoodda u leh.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa **"Maxkamadda Dastuurka"** lagu beddelay **"Maxkamadda Awoodda u leh",** waxaana la soo kordhiyey "Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya", ayadoo la tiray "**Kasta**" oo soo noqnoqnaysay. Sababta Maxkamadda awoodda u leh loogu beddelay waa in go'aannada & tallaabooyinka maamul iyo xeerarka burintooda lagu nidaaminayo cutubka 9aad ee Garsoorka.
Qodobka 5aad: Afafka Rasmiga ah	**Qodobka 5aad: Afka Rasmiga ah**	**Qodobka 5aad: Afafka Rasmiga ah**	**Afafka** asalka dastuurka ayaa la soo celiyey
(1) Afka rasmiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa Af-soomaaliga (Maay iyo Maxaatiri), af Carabigana waa luqadda labaad.	1) Af Soomaaligu (Maay iyo Maxaa tiri) waa Afka Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, Af Carabiguna waa luuqadda labaad.	1) Afka rasmiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa Af-soomaali (Maay iyo Maxaatiri), af arabiguna waa **afka** labaad.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa loo noqday asalka dastuurka, waxaana **luuqadda"** lagu beddelay **"afka ".**

	2) Dawladda Federaalka Soomaaliya waxay daryeeshaa, ilaalisaa islamarkaana horumarisaa Af Soomaaliga iyo suugaantiisa.	2) Dawladda Federaalka Soomaaliya **waa in ay** daryeeshaa, ilaalisaa islamarkaana horumarisaa Af Soomaaliga iyo suugaantiisa.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa ereyga **"waxay"** lagu beddelay **"waa in ay "**
Qodobka 6aad: Calanka iyo Astaanta Qaranka	**Qodobka 6aad: Calanka iyo Astaanta Qaranka**	**Qodobka 6aad: Calanka iyo Astaanta Qaranka**	
(1) Calanka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, sida lagu muujiyey qaybta A ee Jadwalka koowaad, waa laydi buluug furan ah oo ay dhexda kaga taal xiddig cad oo shangees ah, madaxyo simanna leh.	1) Calanka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, sida lagu muujiyey qaybta (A) ee Jadwalka koowaad, waa laydi buluug furan ah (bey-cad) oo ay dhexda kaga taal xiddig cad oo shan gees ah, madaxyo simanna leh.	1) Calanka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, sida lagu muujiyey qaybta (A) ee Jadwalka koowaad, waa laydi buluug furan ah oo ay dhexda kaga taal xiddig cad oo shan gees ah, madaxyo simanna leh.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa la tiray **"(bey-cad)"**, waxaana loo laabtay asalka dastuurka.
(2) Astaanta Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, sida lagu muujiyey qaybta B ee Jadwalka koowaad, waxay ka kooban tahay gaashaan buluug ah oo leh xiddaayad dahabi ah, dhexdana ku leh xiddig shangees ah oo dheeh qalin ah leh. Gaashaanka dushiisa waxaa ku yaal rukumo Carbeed oo xardhan, lehna shan madax oo dahabi ah oo labada geesba ku yaalliin ay kala qaaran yihiin. Hareeraha waxaa ka haya laba shabeel oo isu tusmaysan, kuna kala taagan labo waran oo isku weydaarsan caaradda hoose ee gashaanka, ayna weheliyaan laba caleen-cawbaar, diillin cadna ay ku qoofalan tahay.	2) Astaanta Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, sida lagu muujiyey qaybta (B) ee jadwalka koowaad, waxay ka kooban tahay gaashaan buluug ah, oo leh xiddaayad dahabi ah, dhexdana ku leh xiddig shan gees ah oo dheeh qalin ah leh, gaashaanka dushiisa waxaa ku yaal rukumo Carbeed oo xardhan, lehna shan madax oo dahabi ah oo labada geesba ku yaalliin ay kala qaaran yihiin. Hareeraha waxaa ka haya laba shabeel oo isu tusmaysan, kuna kala taagan labo waran oo labo caleen cawbaar, mayrax cadna ay ku qoofalan tahay.	2) Astaanta Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, sida lagu muujiyey qaybta (B) ee jadwalka koowaad, waxay ka kooban tahay gaashaan buluug ah, oo leh xiddaayad dahabi ah, dhexdana ku leh xiddig shan gees ah oo dheeh qalin ah leh, gaashaanka dushiisa waxaa ku yaal rukumo Carbeed oo xardhan, lehna shan madax oo dahabi ah oo labada geesaha ku yaalla ay kala qaaran yihiin, hareerahana waxaa ka haya laba shabeel oo isu tusmaysan, kuna kala taagan labo waran oo isku weydaarsan caaradda hoose ee gashaanka, ayna weheliyaan laba caleen-	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, oo na fareysey in tilmaanta astaanta la caddeeyo, waxaa farqaddan lagu sameeyey siiqayn u dhigan sidan hoose: **"oo labada geesba ku yaalliin ay kala qaaran yihiin"** waxaa loo dhigay sidatan "oo labada geesaha ku yaalla ay kala qaaran yihiin". Siiqaadan **"Hareeraha waxaa ka haya laba shabeel oo isu tusmaysan, kuna kala taagan labo waran oo labo caleen cawbaar, mayrax cadna ay ku qoofalan tahay"**, waxaa loo

		cawbaar, **mayrax** cadna ay ku qoofalan tahay.	noqday asalkii dastuurka oo u dhignaa "hareerahana waxaa ka haya laba shabeel oo isu tusmaysan, kuna kala taagan labo waran oo isku weydaarsan caaradda hoose ee gashaanka, ayna weheliyaan laba caleen-cawbaar, diillin cadna ay ku qoofalan tahay.". Ayaddoo lagu beddelay ereyga "diillin" ereyga "mayrax".
(3) Soomaaliya Hees astaan u ah qaranka wey leedahay waana "Qolobaa Calankeed"	3) Heesta Qaranka Soomaaliya waa "Qolobaa Calankeedu waa cayn", ayada ayayna Dawladda Federaalka iyo Dawlad Goboleedyadaba u isticmaalayaan munaasabadaha rasmiga ah.	3) Heesta Qaranka Soomaaliya waa "Qolobaa Calankeedu waa cayn", sida lagu muujiyey qaybta (C) ee jadwalka koowaad, ayada ayayna Dawladda Federaalka iyo Dawlad Goboleedyadaba u isticmaalayaan munaasabadaha rasmiga ah.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa heesta Qaranka oo dhamaystiran lagu muujin doonaa qaybta (C) ee jadwalka koowaad, sidaas darted, waxaa farqadan lagu soo kordhiyey "sida lagu muujiyey qaybta (C) ee jadwalka koowaad".
	4) Billad sharafta calanka iyo heesta qaranka ee Jamhuuriyadda iyo maammuuska ay mudan yihiin dadka mutaysta waxaa xeer gaar ah ku soo saaraya Baarlamaaanka Federaalka Soomaaliya.	4) Billad sharafta calanka iyo heesta qaranka ee Jamhuuriyadda iyo maammuuska ay mudan yihiin dadka mutaysta waxaa xeer gaar ah ku soo saaraya Baarlamaaanka Federaalka Soomaaliya.	
(4) Dawladaha xubinta ka ah Dawladda Federaalka Soomaaliya waxey yeelan doonaan calankooda iyo astaantooda u	5) Dawlad goboleedyadu waxay yeelan karaan calan iyo astaan u gaar ah, balse ma yeelan karaan hees astaameed iyaga u gaar ah.	5) Dawlad goboleedyadu waxay yeelan karaan calan iyo astaan u gaar ah, balse ma yeelan karaan hees astaameed iyaga u gaar ah.	

gaarka ah si waafaqsan nidaamka Federaalka.			
Qodobka 7aad: Dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya	**Qodobka 7aad: Geyiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**	**Qodobka 7aad: Geyiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**	
(1) Gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay koobeysaa dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo idil, oo ay ku jiraan berriga, badaha, jasiiradaha iyo uurkooda hoose, hawadooda Sare iyo geyi-qaaradeedka iyo dhul iyo biyo-goboleed kasta oo ku soo biira Jamhuuriyadda Soomaaliya, si waafaqsan sharci uu Baarlamaanka Qaranku ansixiyo.	1) Gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay koobeysaa geyiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo idil, oo ay ku jiraan berriga, badaha, webiyada, jasiiradaha iyo uurkooda hoose, hawadooda sare iyo geyi qaaradeedka iyo dhul iyo biyo goboleed kasta oo ku soo biira Jamhuuriyadda Soomaaliya, oo uu Baarlamaanka Federaalku ansixiyo.	1) Gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay koobeysaa geyiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo idil, oo ay ku jiraan berriga, badaha, webiyada, jasiiradaha iyo uurkooda hoose, hawadooda sare iyo geyi qaaradeedka iyo dhul iyo biyo goboleed kasta oo ku soo biira Jamhuuriyadda Soomaaliya, oo uu Baarlamaanka Federaalku ansixiyo.	
(2) Dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa laguma xad-gudbaan lamana qaybin karo.	2) Dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya lama kala goyn karo, lagumana xadgudbi karo.	2) Dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed lama kala goyn karo, lagumana xadgudbi karo.	
(3) Dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ee khilaafaadka soohdimaha caalamiga ka dhasha in xalilintooda loo maro tub nabadeed iyo iskaashi waafaqsan qawaaniinta Dalka u degsan iyo kuwa Caalamiga ah.			
(4) Xuduudaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa xuduudihii ku astaansanaa Dastuurka 1960 ee Soomaaliya.	3) Xuduudaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa xuduudihii ku astaansanaa Dastuurka 1960 ee Soomaaliya.	3) Xuduudaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa xuduudihii ku astaansanaa Dastuurka 1960 ee Soomaaliya.	

(5) Xuduudaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya: a. Waqooyi: Gacanka Cadmeed; b. Waqooyi Galbeed: Jabuuti; c. Galbeed: Itoobiyia; d. Koonfur Galbeed: Kenya; e. Bari: Badweynta Hindiya.	4) Xuduudaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya: a. Waqooyi: Gacanka Cadmeed; b. Waqooyi Galbeed: Jabuuti; c. Galbeed: Itoobiyia; d. Koonfur Galbeed: Kenya; e. Bari: Badweynta Hindiya.	4) Xuduudaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya: a) Waqooyi: Gacanka Cadmeed; b) Waqooyi Galbeed: Jabuuti; c) Galbeed: Itoobiyia; d) Koonfur Galbeed: Kenya; e) Bari: Badweynta Hindiya.	
Qodobka 8aad: Shacabka iyo Jinsiyadda	**Qodobka 8aad: Shacabka iyo Jinsiyadda**	**Qodobka 8aad: Shacabka iyo Jinsiyadda**	
(1) Shacabka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed waa mid, lamanakala qaybin karo, wuxuuna ka kooban yahay dhammaan muwaadininta.	1) Shacbiga Jamuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa mid, lamana kala qaybin karo, wuxuuna ka kooban yahay dhammaan muwaaddiniinta.	1) Shacabka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed waa mid, lamana kala qaybin karo, wuxuuna ka kooban yahay dhammaan muwaaddiniinta.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa loo noqday asalka dastuurka.
(2) Jinsiyadda Soomaaliyeed waa mid qurah, sharci gaar ah oo ay soo saaraan Golaha Shacabka ee Dawlada Federaalka Soomaaliyeed ayaana xaddidaya sida lagu helayo, lagu laalayo ama lagu waayayo.	2) Jinsiyadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa mid qur ah, xeer gaar ah oo uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya oo kaliya ayaa xaddidaya sida lagu helayo, lagu laalayo ama lagu waayayo.	2) Jinsiyadda Soomaaliyeed waa mid qur ah, xeer gaar ah oo uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya oo kaliya ayaa xaddidaya sida lagu helayo, lagu laalayo ama lagu waayayo.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa loo noqday asalka dastuurka.
(3) Qof leh jinsiyadda Soomaaliyeed lagama qaadi karo jinsiyadda Soomaaliyeed, xataa hadduu qaato jinsiyad dal kale.	3) Muwaaddinka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya wuxuu qaadan karaa jinsiyad dal kale, mana luminayo jinsiyadda Jamhuuriyadda, lagumana qasbi karo in uu ka tago jinsiyddiisa.	3) Qof leh jinsiyadda Soomaaliyeed wuxuu qaadan karaa jinsiyad dal kale, lagamana qaadi karo jinsiyadda soomaaliyeed, lagumana qasbi karo in uu ka tago jinsiyadiisa kale.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa loo noqday asalka dastuurka.
(4) Diidmada, laalista iyo ka-qaadista jinsiyadda laguma xiri karo asbaabo siyaasadeed.		4) Diidmada, laalista iyo ka-qaadista jinsiyadda laguma xiri karo asbaabo siyaasadeed.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lasoo celiyey

			faqraddi 4aad ee asalka dastuurka.
Qodobka 9aad: Magaalo-madaxda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya	**Qodobka 9aad: Magaalamadaxda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**	**Qodobka 9aad: Magaalamadaxda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya**	
Magaalo-madaxda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa Muqdisho. Maqaamka magaalo-madaxda waxaa go'aan looga gaari doonaa dib u eegista dastuurka, waxaana sharci gaar ah ka soo saari doona labada aqal baarlammaanka.	1) Magaalomadaxda Jamhuuriyadda Federaaalka Soomaaliya waa Muqdisho.	1) Magaalomadaxda Jamhuuriyadda Federaaalka Soomaaliya waa Muqdisho.	
	2) Maqaamka Magaalomadaxdu leedahay iyo matalaaddeeda waxaa lagu xeerinayaa cutubka 5aad ee Dastuurka.	2) Maqaamka Magaalomadaxdu leedahay iyo matalaaddeeda waxaa lagu xeerinayaa cutubka 5aad ee Dastuurka.	

CUTUBKA LABAAD:
XUQUUQDA ASAASIGA AH IYO WAAJIBAADKA MUWAADDINKA

Cutubkan wuxuu nidaaminayaa xuquuqda asaasiga ah, xorriyaadka iyo waajibaadka muwaaddinka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. Sida ku xusan jaantuska warbixinta waxaa uu ka kooban yahay saddex madax. Madaxa koowaad oo nidaaminaya mabaadii'da guud ee xuquuqda aadanaha. Madaxa labaad oo xeerinaya xuquuqda, xorriyaaadka aasaasiga ah ee qofka iyo xaddididdooda . Madaxa saddexaad oo faahfaahinaya waajibaadka muwaaddinka. Cutubkan waxaa lagu soo kordhiyey arrimaha ay ka ka mid ah:

1) Xaqa ilaalinta xogta shakhsiga ah;
2) Xaqa rafcaan qaadashada;
3) Xaqa dhalinyarada;
4) In aan loo gacan gelin karin muwaaddinka JFS dal shisheeye;
5) Iskaalmaysiga sharciga ah ee caalamiga ah; iyo
6) In uusan jirin waqti u xaddidan furidda iyo oogiddda gal dacwadeed laga garnaqaayo gabood-fallada ka dhanka ah xuquuqda aadanaha.

Xildhibaannada labada Aqal ayaa fikirkooda ka dhiibtay wax ka-beddelka Cutubka 2aad muddada afar kulan ah ee baarlamaanka ee looga doodayey Cutubka 2aad, iyagoo isu dul taagay qodob qodob iyo faqrad faqrad sameeyeyna soojeedinno iskugu jira ku celin asalka dastuurka, siiqo toosin, soojeedin meesha ka saaris. Sidoo kale, Guddigu wuxuu cutubkan u soo raray qodobka xeerinaya Guddiga Madaxabannaan ee Xuquul Insaanka.

CUTUBKA LABAAD: XUQUUQDA ASAASIGA AH IYO WAAJIBAADKA MUWAADDINKA			
Asalka Dastuurka KMG ah	**Soojeedinta Wax-kabeddelka Dastuurka uu soo diyaariyay GMDHD uuna ansixiyey Guddiga La-socodka ee BFS**	**Nuqulka Kama Dambaysta ah ee Lagu Soo Dhafay Soojeedimihii Xildhibaannada Labada Aqal ee BFS iyo Latashiyada oo u Soo Diyaariyey Guddiga Madaxabannaan Ee Dastuurka uuna ku raacay Guddiga La-Socodka**	**Faalo** Faallo tilmaamaysa is-beddellada la soojeediyey marxaladdii labaad ee Doodda Baarlamaanka, haddi aysan jirin isbeddel yimid, waxaa loo daayey sidii ay ahayd Soojeedintii.
Cutubka Labaad: Xuquuqda Asaasiga Ah Iyo Waajibaadka Muwaaddinka	Cutubka Labaad: Xuquuqda Asaasiga Ah Iyo Waajibaadka Muwaaddinka	Cutubka Labaad: Xuquuqda Asaasiga Ah Iyo Waajibaadka Muwaaddinka	
Madaxa Koowaad: Mabaadii'da Guud Ee Xuquuqda Aadanaha	Madaxa Koowaad: Mabaadii'da Guud Ee Xuquuqda Aadanaha	Madaxa Koowaad: Mabaadii'da Guud Ee Xuquuqda Aadanaha	
Qodobka 10aad: Karaamada Aadanaha	**Qodobka 10aad: Karaamada Aadanaha**	**Qodobka 10aad: Karaamada Aadanaha**	
(1) Karaamada aadanuhu waa deeq Ilaahey Subxaanahu wa tacaalaa ku mannaystay qof kasta oo Banii'aadan ah, xuquuqda aadanahuna deeqdaas ayey ka dhalataa.	1) Karaamada aadanuhu waa deeq Ilaahey Subxaanahu Watacaalaa ku mannaystay qof kasta oo bani'aadan ah, xuquuqda aadanuhuna deeqdaas ayay ka dhalataa.	1) Karaamada aadanuhu waa deeq Ilaahey Subxaanahu Watacaalaa ku mannaystay qof kasta oo bani'aadan ah, xuquuqda aadanuhuna deeqdaas ayay ka dhalataa.	
(2) Karaamada Aadanaha waa laguma-xadgudbaan, dhawristeeduna waa waajib saaran dadka oo dhan.	2) Karaamada Aadanaha waa laguma-xadgudbaan, dhawristeeduna waa waajib saaran dadka oo dhan.	2) Karaamada Aadanaha waa laguma-xadgudbaan, dhawristeeduna waa waajib saaran dadka oo dhan.	
(3) Awoodda Dawladda waa in aan marnaba loo isticmaalin meel-uga-dhicid karaamada Aadanaha.	3) Awoodda Dawladda waa in aan marnaba loo isticmaalin ku xadgudbidda karaamada Aadanaha.	3) Awoodda Dawladda waa in aan marnaba loo isticmaalin ku xadgudbidda karaamada Aadanaha.	

	4) Qofna lama addoonsan karo, xoogna looguma shaqeysan karo, lagamana ganacsan karo, shaqana laguma qasbi karo ujeeddo kasta ha laga lahaadee.	4) Qofna lama addoonsan karo, xoogna looguma shaqeysan karo, lagamana ganacsan karo, shaqana laguma qasbi karo ujeeddo kasta ha laga lahaadee.	
Qodobka 11aad: Sinnaanta	**Qodobka 11aad: Sinnaanta**	**Qodobka 11aad: Sinnaanta**	
(1) Muwaaddiniinta oo dhan, iyagoo aan loo eegin lab iyo dheddig, diin, xaalad bulsho ama dhaqaale, afkaar siyaasadeed, qabiil, naafannimo, xirfad, dhalasho iyo afguri toona, xuquuqda iyo waajibaadkaba waa u siman yihiin sharciga hortiisa.	1) Muwaaddiniinta oo dhan, iyaga oo aan loo eegin lab iyo dheddig, diin, midab, xaalad bulsho ama dhaqaale, afkaar siyaasadeed, qabiil, naafannimo, xirfad, dhalasho, isir, da' iyo afguri toona, xuquuqda iyo waajibaadkaba way u siman yihiin xeerka hortiisa, si waafaqsan Shareecada Islaamka.	1) Qof kasta iyadoo aan loo eegin lab ama dheddig, diin, midab, xaalad bulsho ama dhaqaale, afkaar siyaasadeed, qabiil, naafannimo, xirfad, dhalasho, isir, da' iyo afguri toona, xuquuqda iyo waajibaadkaba way u siman yihiin xeerka hortiisa, si waafaqsan Shareecada Islaamka.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, Ereyga « Muwaaddiniinta oo dhan" waxaa lagu beddelay "Qof kasta iyadoo". Sidoo kale ereyga "iyo" waxaa lagu lagu beddelay "ama"
(2) Wax fal takoorid ah haddii natiijadiisu noqoto is-hortaag ama ciriirigelin xaqa qofka, xataa haddii falka si ulakac ah aan loo samayn.			
(3) Xukuumadda ma takoori karto Qofnaba iyadoo sababeysaneysa da'da, sinjiga, midabka, qabiil, isir, dhaqan ama lahjad, jinsi, dhalasho, Curyaannimo, diin, siyaasad ama fikir, xirfad, mulkiyad	2) Waxaa reebban in qofna lagu sameeyo, si toos ah ama dadban, takoor ku salaysan da', midab, qabiil, isir, dhaqan, afguri, lab iyo dheddig, dhalasho, naafannimo, diin, afkaar siyaasadeed, xirfad, hanti ama sababo kale.	2) Waxaa reebban in qofna lagu sameeyo, si toos ah ama dadban, takoor ku salaysan da', midab, qabiil, isir, dhaqan, afguri, lab iyo dheddig, dhalasho, naafannimo, diin, afkaar siyaasadeed, xirfad, hanti ama sababo kale.	
(4) Waa in aan loo arkin fal takoorid ah barnaamijyada Xukuumadda sida Shuruuc, hab siyaasadeed iyo hab maamul ee loo qorsheeyey in sinnaan buuxda lagu gaarsiiyo dad ama kooxo horay loogu geystey takoorid ama ku sugan xaalad dib-u-dhacsan.	3) Waa in aan loo arkin fal takoorid ah barnaamijyada dawladda sida xeerarka, hab siyaasadeed iyo hab maamuleed ee loo qorsheeyey in sinnaan buuxda lagu gaarsiiyo dad ama kooxo horay loogu geystey	3) Waa in aan loo arkin fal takoorid ah barnaamijyada dawladda sida xeerarka, hab siyaasadeed iyo hab maamuleed ee loo qorsheeyey in sinnaan buuxda lagu gaarsiiyo dad ama kooxo horay loogu geystey	

	takoorid ama ku sugan xaalad dib-udhacsan.	takoorid ama ku sugan xaalad dib-udhacsan.	
	4) Qofna maqaam iyo maamuus uu leeyahay awgeed ugama baxsan karo la xisaabtan iyo ciqaab faldembiyeedka uu galay.	4) Qofna maqaam iyo maamuus uu leeyahay awgeed ugama baxsan karo la xisaabtan iyo ciqaab faldembiyeedka uu galay, haddii aanu Dastuurku si kale u dhigin.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lasoo kordhiyey « haddii aanu Dastuurka si kale u dhigin» si loo ilaaliyo xasaanadda u dastuurku dhowrayo.
Qodobka 12aad: Dhaqangelinta Xuquuqda Asaasiga ah	**Qodobka 12aad: Dhaqangelinta Xuquuqda Asaasiga ah**	**Qodobka 12aad: Dhaqangelinta Xuquuqda Asaasiga ah**	
(1) Xuquuqda asaasiga ah iyo xorriyadda lagu aqoonsaday qaybtan waa in la dhowraa marka kasta oo sharci la dejinayo lana fulinayo. Sidoo kale, qof kasta, hay'adaha Dawladda ee heer kasta iyo hay'adaha gaarka ah iyo saraakiisha Dawladdu marka ay gudanayaan xilkooda waa in ay ilaaliyaan xuquuqda asaasiga ah.	1) Hay'adaha Dawladda heer Federaal iyo heer Dawlad gobleedba, xisbiyada siyaasadeed, urur kasta oo gaar loo leeyahay iyo qof kastaba waa in ay u wada hoggaansamaan markasta xuquuqda aasaasiga ah iyo xorriyaadka lagu aqoonsaday cutubkan.	1) Hay'adaha Dawladda heer Federaal iyo heer Dawlad gobleedba, xisbiyada siyaasadeed, urur kasta oo gaar loo leeyahay iyo qof kastaba waa in ay u wada hoggaansamaan markasta xuquuqda aasaasiga ah iyo xorriyaadka lagu aqoonsaday cutubkan.	
(2) Waajibaadka Dawladdu kuma koobna in ay dhawrto xuquuqda dadka, balse waa in ay qaaddo tallaabooyin maangal ah oo lagu ilaalinayo in xadgudub uga yimaado cid kale.	2) Dawladdu waa in ay mar walba ilaalisaa, damaanad qaaddaana hirgelinta iyo ku dhaqanka xuquuqda aasaasiga ah iyo xurriyaadkaba.	2) Dawladdu waa in ay mar walba ilaalisaa, damaanad qaaddaana hirgelinta iyo ku dhaqanka xuquuqda aasaasiga ah iyo xurriyaadkaba.	
(3) Xuquuqda lagu aqoonsaday cutubkan sharci uun baa lagu xaddidi karaa sida ku xusan Qodobka 38.			

Madaxa Labaad: Xuquuqda, Xorriyaadka Aasaasiga Ah Ee Qofka Iyo Xaddidaadooda	Madaxa Labaad: Xuquuqda, Xorriyaadka Aasaasiga Ah Ee Qofka Iyo Xaddidaadooda	Madaxa Labaad: Xuquuqda, Xorriyaadka Aasaasiga Ah Ee Qofka Iyo Xaddidaadooda	
Qodobka 13aad: Xaqa Nolosha	**Qodobka 13aad: Xaqa Nolosha**	**Qodobka 13aad: Xaqa Nolosha**	
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay nolol.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay nolol.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu noolaado.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, "nolol" waxaa lagu beddelay "noolaado"
	2) Noloshu waa deeq Ilaahey Subxaanahu Watacaalaa siiyey banii'aadamka oo idil, sidaas daraadeed waa xaq dabiici ah oo qofna laga qaadi karin, haddii aysan jirin asbaabo xeerku tilmaamayo in xaqaasi lagu waayi karo, ayadoo xukun maxkamadeed oo kama dambays ah lagu xakumo qofkaas.	2) Noloshu waa deeq Ilaahey Subxaanahu Watacaalaa siiyey banii'aadamka oo idil, sidaas daraadeed waa xaq dabiici ah oo qofna laga qaadi karin, haddii aysan jirin asbaabo xeerku tilmaamayo in xaqaasi lagu waayi karo, taas oo ku imaan karta xukun maxkamadeed oo kama dambays ah.	
	3) Soo rididda ilmuhu waa arrin ka soo horjeedda Shareecada Islaamka, waana reebban tahay, haddii ayna keenin xaalad caafimaad, oo aan looga maarmin badbaadinta nolosha hooyada oo uu sugay guddi dhaqaatiir ah oo lagu kalsoonyahay.	3) Soo rididda ilmuhu waa arrin ka soo horjeedda Shareecada Islaamka, waana reebban tahay, haddii ayna keenin xaalad caafimaad, oo aan looga maarmin badbaadinta nolosha hooyada oo uu sugay dhakhtar hufan oo awood u leh.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa" guddi dhaqaatiir ah oo lagu kalsoonyahay" lagu beddely "dhakhtar hufan oo awood u leh".
Qodobka 14aad:			

Addoonsi, Midiidin iyo Ku-shaqaysi Qasab ah			
Sinaba qof looma addoonsan karo, midiidin lagama dhigan karo, lagama ganacsan karo, qasabna looguma shaqaysan karo.			
Qodobka 15aad: Xorriyadda iyo Nabadgelinta Qofnimada	**Qodobka 14aad: Xorriyadda iyo Nabadgelinta Qofnimada**	**Qodobka 14aad: Xorriyadda iyo Nabadgelinta Qofnimada**	
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay xorriyaddiisa shakhsiga ah iyo nabagelyada qofnimadiisa.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay xorriyaddiisa shakhsiga ah iyo nabadgelyada qofnimadiisa.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay xorriyaddiisa shakhsiga ah iyo nabadgelyada qofnimadiisa.	
(2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay amaan shaqsiyadeed waxaa ka mid ah: ka-reebanaan xarig aan sharciga waafaqsaneyn, waxaa kaloo xorriyadda qofnimo ka mid ah ka-reebanaan wax kasta oo cunfi ah, oo ay ka mid tahay wax kasta oo cunfi ah oo lagula kaco haweenka. Qofna looma geysan karo jirdil, fal bini'aadantinamada ka baxsan.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay amniga qof ahaantiisa iyo hantidiisa; qofna looma geysan karo qaab kasta oo jirdil ah ama fal bini'aadannimada ka baxsan; waxaana reebban xarig aan sharciga waafaqsaneyn iyo wax kasta oo cunfi ah, oo ay ka mid tahay kan lagula kaco haweenka.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay amniga qof ahaantiisa iyo hantidiisa; qofna looma geysan karo qaab kasta oo jirdil ah ama fal bini'aadannimada ka baxsan; waxaana reebban xarig aan sharciga waafaqsaneyn iyo wax kasta oo cunfi ah, oo ay ka mid tahay kan lagula kaco haweenka iyo carruurta.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lasoo kordhiyey iyo "carruurta".
(3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay badqabka jirkiisa waana laguma xad gudbaan. Qofna laguma qasbi karo in lagu sameeyo tijaabo takhtareed ama mid cilmibaariseed, haddii qofka ama xigtadiisa dhowi aynan oggolaanin islamarkaasina aysan jirin talo uu bixiyey xeeldheere caafimaad marka uusan qofku sharciyan awood u lahayn inuu wax oggolaado.	3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay badqabka jirkiisa, waana laguma xad gudbaan. Qofna laguma samayn karo tijaabo dhakhtareed ama mid cilmibaariseed oggolaasho la'aantiisa, haddii qofku sharciyan awood u lahayn inuu wax oggolaado waa in la helaa oggolaashaha xigtadiisa ugu dhow, oo ku salaysan talo uu bixiyey xeeldheere caafimaad.	3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay badqabka jirkiisa, waana laguma xad gudbaan. Qofna laguma samayn karo tijaabo dhakhtareed ama mid cilmibaariseed oggolaasho la'aantiisa, haddii qofku sharciyan awood u lahayn inuu wax oggolaado waa in la helaa oggolaashaha xigtadiisa ugu dhow, oo ku salaysan talo uu bixiyey xeeldheere caafimaad.	
(4) Gudniinka gabdhaha waa caado naxariis-darro iyo xaqiraad u dhiganta	4) Gudniinka fircooniga ah ee gabdhaha waa caado naxariisdarro ah iyo	4) Gudniinka gabdhaha waa caado naxariisdarro ah iyo xaqiraad u	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal

jirdil. Gudniinka gabdhaha waa reeban yahay.	xaqiraad u dhiganta jirdil, waana uu reebban yahay.	dhiganta jirdil, waana uu reebban yahay.	ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa loo noqday asalka dastuurka, waxaana loo dhigay faqradda "Gudniinka gabdhaha waa caado naxariisdarro'
(5) Soo rididda ilmuhu waa arrin ka soo horjeedda Shareecada Islaamka, waana reebban tahay, haddii aan ka ahayn xaalad caafimaad aan looga maarmin badbaadinta nolosha hooyada.			
Qodobka 16aad: Xorriyadda ka-mid-noqoshada	**Qodobka 15aad: Xorriyadda Ka-mid-noqoshada**	**Qodobka 15aad: Xorriyadda Ka-mid-noqoshada**	
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay in uu ku biiro qof kale ama koox. Xaqaas waxaa ka mid ah inuu abaabulo ama ka mid noqdo ururro ay ka mid yihiin ururro shaqaale ama xisbiyo siyaasadeed. Wuxuu kaloo xor u yahay in uusan cidna ku biirin, lagumana qasbi karo inuu cid kale ku biiro.	Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu ku biiro dad kale. Xaqaas waxaa ka mid ah inuu sameeyo ama ka mid noqdo ururro ay ka mid yihiin ururro shaqaale ama xisbiyo siyaasadeed. Wuxuu kaloo xor u yahay in uusan cidna ku biirin, lagumana qasbi karo inuu cid kale ku biiro.	Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu ku biiro urur ama koox kale, xaqaas waxaa ka mid ah inuu sameeyo ama ka mid noqdo ururro ay ka mid yihiin ururro shaqaale ama xisbiyo siyaasadeed, wuxuu kaloo xor u yahay in uusan cidna ku biirin, lagumana qasbi karo inuu cid kale ku biiro.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa la soojeediyey in "dad kale" lagu beddelo "urur ama koox,".
Qodobka 17aad: Xorriyadda Diinta iyo Caqiiddada		**Qodobka 16aad: Xorriyadda Diinta iyo Caqiiddada**	
(1) Qof kastaa wuxuu xor u yahay in uu ku dhaqmo diintiisa.		(1) Qof kastaa wuxuu xor u yahay in uu ku dhaqmo diintiisa.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, asalka dastuurka ayaa la soo celiyey, ayadoo siiqayn lagu sameeyey. faqradda labaad ee qodobkan.
(2) Diin aan ahayn Islaamka laguma faafin karo Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.		(2) Laguma faafin karo diin aan ahayn diinta Islaamka geyiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
Qodobka 18aad: Xorriyadda Ra'yiga iyo Afkaarta	**Qodobka 16aad: Xorriyadda Ra'yiga iyo Afkaarta**	**Qodobka 17aad: Xorriyadda Ra'yiga iyo Afkaarta**	

(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay in uu yeesho, soo bandhigo ra'yigiisa iyo in uu doono, inuu helo oo gudbiyo ra'yigiisa, xog ama afkaar si kastaba.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu yeesho ra'yigiisa, kuna soo bandhigo hadal, qoraal, saxaafad, farshaxan ama sidii kale oo uu doono, haddii aysan ka hor imaanayn Shareecada Islaamka iyo xeerarka Jamhuuriyadda.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu yeesho ra'yigiisa, kuna soo bandhigo hadal, qoraal, saxaafad, farshaxan ama sidii kale oo uu doono, haddii aysan ka hor imaanayn Shareecada Islaamka.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa la tiray "iyo xeerarka Jamhuuriyadda".
(2) Xorriyatu qoolka waxaa ka mid, xorriyadda hadalka, saxaafadda iyo wax walba oo soo gelaya warbaahinta elektaroonikada iyo internet-ka.			
(3) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay in uu muujiyo hal'abuurkiisa faneed, xorriyaddiisa aqooneed iyo xorriyadda cilmi-baarista.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu si xor ah u soo bandhigo aqoontiisa ama hal-abuurkiisa faafreeb la'aan.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu si xor ah u soo bandhigo aqoontiisa ama hal-abuurkiisa.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa la tiray "faafreeb la'aan"
Qodobka 19aad: Xurmada Hoyga	**Qodobka 17aad: Xurmada Hoyga**	**Qodobka 18aad: Xurmada Hoyga**	
(1) Qofna gurigiisa ama meeshii kale ee isaga u gaar ah lama geli karo, lama baari karo, lamana basaasi karo amar garsoore oo sababaysan la'aantiis.	Qofna hoygiisa ama meelaha kale iyo waxyaabaha u gaarka ah lama baari karo, lamana basaasi karo amar garsoore oo sababaysan la'aantiis.	Qofna hoygiisa, qalabkiisa, goobaha iyo waxyaabaha kale ee isaga u gaarka ah lama baari karo, lama dhegeysan karo lamana basaasi karo amar garsoore oo sababaysan la'aantiis.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lagu soo kordhiyey: "qalabkiis", "lama dhegeysan karo" iyo "goobaha". Sidoo kale, waxaa la tiray ereyada "meelaha" iyo "ama".
(2) Waxaa waajib ah in amarka garsooraha si toos ah loogu akhriyo degganaha hoyga, baarahana waxaa ka reeban ku xadgudubka sharciga.			

Qodobka 20aad: Xorriyadda Kulanka, Bannaanbaxa, Cabashada iyo Codsi-wadareedka	Qodobka 18aad: Xorriyadda Kulanka, Bannaanbaxa, Cabashada iyo Codsi-wadareedka	Qodobka 19aad: Xorriyadda Kulanka, Bannaanbaxa, Cabashada iyo Codsi-wadareedka	
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay in uu abaabulo, kana qaybgalo kulammo ama bannaabax oo si xasilooni ah cabasho loogu muujinayo, iyada oo aan oggolaansho loo baahnayn.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu abaabulo, kana qayb galo kulamo ama bannaanbax, cabasho, taageero oo lagu muujinayo si xasillooni ah, iyadoo aan oggolaansho loo baahnayn, si waafaqsan xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu abaabulo, kana qayb galo kulamo ama bannaanbax, cabasho, taageero oo lagu muujinayo si xasillooni ah, iyadoo aan oggolaansho loo baahnayn.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa la tiray "si waafaqsan xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya".
(2) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay inuu cabasho qoraal ah u gudbiyo ha'adaha Dawladda.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu cabasho qoraal ah u gudbin karo hay'adaha dawladda.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu cabasho qoraal ah u gudbin karo hay'adaha dawladda.	
Qodobka 21aad: Xorriyadda Isu-socodka iyo Degitaanka	**Qodobka 19aad: Xorriyadda Isusocodka iyo Degitaanka**	**Qodobka 20aad: Xorriyadda Isusocodka iyo Degitaanka**	
(1) Qof kasta oo si sharci ah ku deggan dhulka Jamhuuriyaddu wuxuu xaq u leeyahay in uu si xor ah u degi karo, ugu dhex-socon karo meel kasta oo dalka ka mid ah, kana bixi karo.	1) Qof kasta oo dalka sifo sharci ku jooga wuxuu xaq u leeyahay in uu dego meesha uu rabo, kuna dhex socon karo dalka gudihiisa, si xor ahna uga bixi karo dalka goortii uu doono.	1) Qof kasta oo dalka sifo sharci ku jooga wuxuu xaq u leeyahay in uu dego meesha uu rabo, kuna dhex socon karo dalka gudihiisa, si xor ahna uga bixi karo dalka goortii uu doono.	
(2) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay soo-gelidda iyo joogitaanka waddanka iyo inuu helo Baasabboor.	2) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay soo-gelidda, ka bixidda iyo joogitaanka waddanka.	2) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay soo-gelidda, ka bixidda iyo joogitaanka waddanka.	
	3) Muwaaddin kasta wuxuu kale uu xaq u leeyahay inuu helo baasaboor Soomaali ah, dukumentiga aqoonsiga qaranka, dukumeenti diiwaangelineed iyo aqoonsi kasta oo ay dawladdu u soo saarto muwaaddiniinta.	3) Muwaaddin kasta wuxuu kale uu xaq u leeyahay inuu helo baasaboor Soomaali ah, dukumentiga aqoonsiga qaranka, dukumeenti diiwaangelineed iyo aqoonsi kasta oo ay dawladdu u soo saarto muwaaddiniinta.	

Qodobka 22aad: Xaqa Ka-qaybgalka Siyaasadda	Qodobka 20aad: Xaqa Ka Qaybgalka Siyaasadda	Qodobka 21aad: Xaqa Ka Qaybgalka Siyaasadda	
(1) Muwaaddin kastaa wuxuu xaq u leeyahay in uu ka qayb-qaato arrimaha guud ee dadweynaha. Xaqa kan waxaa ka mid ah: (a) Inuu samaysan karo ama ka mid noqon karo xisbi siyaasadeed, kana qayb-qaadan karo hawlihiisa; (b) In xisbi siyaasadeed gudihiisa looga dooran karo jago kasta.	1) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu ka qeybqaato arrimaha siyaasadeed ee dalka, uuna sameysan karo, kana mid noqon karo xisbi siyaasadeed, loona dooran karo xil kasta, oo xisbiga gudihiisa ah, si waafaqsan xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	1) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu ka qeybqaato arrimaha siyaasadeed ee dalka, uuna sameysan karo, kana mid noqon karo xisbi siyaasadeed, loona dooran karo xil kasta, oo xisbiga gudihiisa ah, si waafaqsan xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
(2) Muwaaddin kasta oo buuxiya shuruudaha sharciga tilmaamayo wuxuu xaq u leeyahay inuu wax doorto, lana doorto.	2) Muwaaddin kasta oo buuxiya shuruudaha xeerku tilmaamayo wuxuu xaq u leeyahay inuu wax doorto, lana doorto.	2) Muwaaddin kasta oo buuxiya shuruudaha xeerku tilmaamayo wuxuu xaq u leeyahay inuu wax doorto, lana doorto.	
(3) Xuquuqda ku xusan faqradaha (1) iyo (2) ee qodobkan waa in loogu dhaqmaa si waafaqsan Dastuurkan iyo sharci Baarlamaanka Federaalka.	3) Xuquuqda ku xusan Farqadaha (1) iyo (2) ee Qodobkan waa in loogu dhaqmaa si waafaqsan Dastuurka iyo xeer uu ansixiyo Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya.		**Faqraddan waa la la tiray,** kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey,
Qodobka 23aad: Xorriyadda xirfadda, Shaqada iyo Mihnadda	**Qodobka 21aad: Xorriyadda Xirfadda, Shaqada iyo Mihnadda**	**Qodobka 22aad: Xorriyadda Xirfadda, Shaqada iyo Mihnadda**	
Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu si xor ah u doorto xirfadda, shaqada ama mihnadda uu rabo.	Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu si xor ah u doorto xirfadda, shaqada ama mihnadda uu rabo.	Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu si xor ah u doorto xirfadda, shaqada ama mihnadda uu rabo.	
Qodobka 24aad: Xiriirka Shaqada	**Qodobka 22aad: Xuquuqda Shaqaalaha**	**Qodobka 23aad: Xiriirka Shaqada**	Cinwaankii hore ayaa laso ceshay
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay inuu helo xiriir shaqo caadil ah.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu helo xiriir shaqo oo ku dhisan caddaalad.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu helo xiriir shaqo oo ku dhisan caddaalad.	
(2) Qof kasta oo shaqaale ahi wuxuu xaq u leeyahay inuu abuuro, kuna biiro urur	2) Qof kasta oo shaqaale ah wuxuu xaq u leeyahay inuu sameeyo, kuna biiro	2) Shaqaale kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu sameeyo, kuna biiro	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la

shaqaale, kana qayb-galo hawlaha ururkaas.	urrur shaqaale, kana qayb-galo hawlaha ururrkaas.	urrur shaqaale, kana qayb-galo hawlaha ururrkaas.	sameeyey, waxaa lagu beddelay "Qof kasta oo shaqaale ah" ereyga "Shaqaale kasta"
(3) Shaqaale kastaa wuxuu xaq u leeyahay shaqo-joojin.	3) Shaqaale kasta wuxuu xaq u leeyahay shaqo joojin, haddii aysan khatar ku ahayn nabadgelyada.	3) Shaqaaluhu xaq ayay u leeyihiin shaqo joojin.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa la tiray "haddii aysan khatar ku ahayn nabadgelyada", asalka dastuurka ayaa dib loo soo celiyay, ayadoo dib loo siiqeeyey faqraddan.
(4) Urur shaqaale, ama loo-shaqeeyayaasha amase loo-shaqeeyaha waxay xaq u leeyihiin inay galaan gorgortan-wadareed ku saabsan arrimaha shaqada	4) Urur shaqaale kasta ama loo shaqeeye kasta waxay xaq u leeyihiin in ay wada geli karaan gorgortan wadareed oo ku saabsan arrimaha shaqada.	4) Urur shaqaale kasta ama loo shaqeeye kasta waxay xaq u leeyihiin in ay wada geli karaan gorgortan wadareed oo ku saabsan arrimaha shaqada.	
(5) Qof kasta oo shaqaale ah gaar ahaan dumarka waxa ay xaq gaar ah u leeyihiin in laga ilaaliyo faraxumeyn, faquuqid iyo takoorid goobaha shaqada. Sharci kasta shaqaale iyo hab dhaqan kasta waa inuu waafaqsanaadaa sinaanshaha jinsiga ee goobaha shaqada.	5) Qof kasta oo shaqaale ah, gaar ahaan haweenka waxay xaq gaar ah u leeyihiin in laga ilaaliyo faraxumeyn, faquuqid iyo takoorid goobaha shaqada. Xeer kasta oo shaqaaleed iyo hab dhaqan kasta waa in uu xeeriyaa sinnaanta xuquuqda shaqaalaha ee lab iyo dheddigba.	5) Qof kasta oo shaqaale ah, gaar ahaan haweenka waxay xaq gaar ah u leeyihiin in laga ilaaliyo **xadgudub**, faquuqid iyo takoorid goobaha shaqada. Xeer kasta oo shaqaaleed iyo hab dhaqan kasta waa in uu xeeriyaa sinnaanta xuquuqda shaqaalaha ee lab iyo dheddigba.	Ereyga "faraxumeyn" waxaa lagu beddelay "**xadgudub**", Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey,
	6) Dadka naafada ahi waxay xaq u leeyihiin in ay goobaha shaqada ku helaan sinnaan buuxda, waana in loo fududeeyaa qaab kasta oo u suurtaggelinaya shaqadooda.	6) Dadka naafada ahi waxay xaq u leeyihiin in ay goobaha shaqada ku helaan sinnaan buuxda, waana in loo fududeeyaa qaab kasta oo u suurtaggelinaya shaqadooda.	

Qodobka 25aad: Deegaanka	Qodobka 23aad: Deegaanka iyo Bii'ad Nadiif ah	Qodobka 24aad: Deegaan Nadiif ah	"iyo Bii'ad" ayaa la tiray.
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay inuu helo Deegaan aan waxyeello u lahayn caafimaadkiisa iyo baraarihiisa nololeed oo laga ilaaliyey wasakhda iyo waxyaalaha halista ah.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo Deegaan aan waxyeello u lahayn caafimaadkiisa iyo baraarihiisa nololeed oo laga ilaaliyey wasakhda iyo waxyaalaha halista ah.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo Deegaan aan waxyeello u lahayn caafimaadkiisa iyo baraarihiisa nololeed oo laga ilaaliyey wasakhda iyo waxyaalaha halista ah.	
(2) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay in uu wax ka helo kheyraadka dabiiciga ah ee dalka, iyadoo laga ilaalinaayo ka faa'ideysi xad-dhaaf ah oo Deegaanka waxyeello u geysan kara.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu wax ka helo kheyraadka dabiiciga ah ee dalka, iyadoo laga ilaalinaayo ka faa'ideysi xad dhaaf ah, oo degaanka iyo kheyraadka dabiiciga ahba waxyeello u geysan kara.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu wax ka helo kheyraadka dabiiciga ah ee dalka, iyadoo laga ilaalinaayo ka faa'ideysi xad dhaaf ah, oo degaanka iyo kheyraadka dabiiciga ahba waxyeello u geysan kara.	
Qodobka 26aad: Hantida	**Qodobka 24aad: Hantida Gaarka Loo Leeyahay**	**Qodobka 25aad: Hantida Gaarka Loo Leeyahay**	
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay in uu hanti yeesho, ku dhaqmo, ku naalloodo, iskana gado ama iska wareejiyo markuu doono.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu hanti gaar ah yeesho, ku dhaqmo, ka faa'ideysto, kuna naalloodo, iskana gado ama hibeeyo markuu doono.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu hanti gaar ah yeesho, ku dhaqmo, ka faa'ideysto, kuna naalloodo, iskana gado ama hibeeyo markuu doono.	
(2) Dawladdu waxay si qasab ah hanti ula wareegi kartaa marka ay jirto dan guud. Qof kasta oo hantidiisa dan guud awgeed loola wareegey wuxuu Dawladda xaq ugu leeyahay magdhaw caaddil ah oo lagu heshiiyey ama ay maxkamadi go'amisay	2) Dawladdu waxay si khasab ah hanti ula wareegi kartaa marka ay jirto dan guud. Qof kasta oo hantidiisa dan guud awgeed loola wareegey wuxuu dawladda xaq ugu leeyahay magdhaw caaddil ah, oo dhinacyadu ku heshiiyeen ama ay maxkamadi go'amisay.	2) Dawladdu waxay hanti **gaar loo leeyahay** la wareegi kartaa marka ay jirto dan guud. Qof kasta oo hantidiisa dan guud awgeed loola wareegay wuxuu dawladda xaq ugu leeyahay magdhaw caaddaalad ah, **lagalana heshiiyey** ama maxkamadi go'aamisay.	Waa la tiray "si khasab ah", ayadoo lagu kordhiyey "**gaar loo leeyahay**". Waxaa lagu beddelay "caaddil ah, oo dhinacyadu ku heshiiyeen" siiqada "**caaddaalad ah, lagalana heshiiyey**".
Qodobka 27aad: Dhaqaalaha iyo Xuquuqda Bulshada	**Qodobka 25aad: Xuquuqda Bulshada**	**Qodobka 26aad: Xuquuqda Bulshada**	
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay biyo nadiif ah uu cabo.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo biyo nadiif ah uu cabo.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo biyo nadiif ah uu cabo.	

(2) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay inuu helo dareyeel caafimaad, cidna lagama hor istaagi karo daryeel caafimaad oo deg deg ah sabab kasta, oo ay kamid tahay awood la'aan dhaqaale.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo daryeel caafimaad, iyadoo qofna laga reebi karin helitaanka adeegyada caafimaadka deg-deg ah sabab kasta ha jirtee.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo daryeel caafimaad, iyadoo qofna laga reebi karin helitaanka adeegyada caafimaadka deg-deg ah sabab kasta ha jirtee.	
(3) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay daryeel bulsho oo dhammaystiran.	3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay daryeel bulsho oo dhammaystiran.	3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay daryeel bulsho oo dhammaystiran.	
(4) Xuquuqada lagu aqoonsaday qodobkan waxaa ka mid ah xaqa qof kastaa uu u leeyahay inuu si sharciga waafaqsan u ilaashado, raadsado, si buuxdana xuquuqdaas u gaaro, iyadoo aanay Dawladdu ama cid kale ku soo faraggelin	4) Hay'adaha dawladda ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa in si dhab ah ugu sugaan dadweynaha dhamaantood taabbaggelinta xuquuqdaas, iyagoo si gaar ah mudnaan u siinaya haweenka, carruurta, waayeelka iyo dadka naafadda ah.	4) Hay'adaha dawladda ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa in si dhab ah ugu sugaan dadweynaha dhammaantood taabbaggelinta xuquuqdaas, iyagoo si gaar ah mudnaan u siinaya haweenka, carruurta, waayeelka, dadka naafada ah iyo beelaha laga tiro badan yahay ama la takooro.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lagu soo kordhiyey " iyo beelaha laga tiro badan yahay ama la takooro"
(5) Waa in la hubiyaa in dumarka, dadka da'da, naafada iyo dadka laga tiro badan yahay oo taariikhiyan latakoori jiray inay helaan kaalmo gaar ah si ay ugaaraan xuquuqdooda dhaqan–dhaqaale.			
Qodobka 28aad: Daryeelka Qoyska	**Qodobka 26aad: Daryeelka Qoyska**	**Qodobka 27aad: Daryeelka Qoyska**	
(1) Guurku waa aasaaska qoyska oo ah saldhigga bulshada, ilaalintiisuna waa waajib sharci ah oo saaran Dawladda.	1) Guurku waa aasaaska qoyska oo ah saldhigga bulshada, ilaalintiisuna waa waajib sharci ah oo saaran dawladda.	1) Guurku waa aasaaska qoyska oo ah saldhigga bulshada, ilaalintiisuna waa waajib sharci ah oo saaran dawladda.	
	2) Qof kasta oo qaangaar ah wuxuu xaq u leeyahay in uu guursado uuna yeesho qoys ku yimid rabitaankiisa iyo rabitaankeeda, si waafaqsan shareecada Islaamka iyo xeerarka Jamhuuriyadda.	2) Qof kasta oo qaangaar ah wuxuu xaq u leeyahay in uu guursado uuna yeesho qoys ku yimid rabitaankiisa iyo rabitaankeeda, si waafaqsan shareecada Islaamka iyo xeerarka Jamhuuriyadda.	

(2) Daryeelka Hooyada iyo Dhallaanka waa waajib saaran Dawladda.	3) Daryeelka hooyada, dhallaanka iyo carruurta waa waajib qaran oo saaran dawladda.	3) Daryeelka hooyada iyo dhallaanka waa waajib qaran oo saaran dawladda.	"carruurta" waa la tiray, kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey,
(3) Ubadku wuxuu waalidkiis xaq ugu leeyahay xannaano ay ka mid tahay waxbarasho iyo barbaarin. Haddiise xannaanadaas uu ka waayo deegaanka qoyskiisa waa in loo yeelo cid kale oo daryeesha. Isla xuquuqdan oo kale ayay leeyihiin carruurta dariiq-joogga ah iyo kuwa aan waalidkood la aqoonnin, Dawladda ayaana si gaar ah ugu xilsaaran inayxuquuqdooda ilaaliso, si buuxdana ay u helaan.	4) Ubadku wuxuu waalidkiis xaq ugu leeyahay xannaano ay ka mid tahay waxbarasho iyo barbaarin toosan. Haddiise xannaanadaas uu ka waayo qoyskiisa ama xigtadiisa, ama uu yahay ubad dayacan, Dawladda ayaa kafaala qaadaysa xuquuqdaas.	4) Ubadku wuxuu waalidkiis xaq ugu leeyahay xannaano ay ka mid tahay waxbarasho iyo barbaarin toosan. Haddiise xannaanadaas uu ka waayo qoyskiisa ama xigtadiisa, ama uu yahay ubad dayacan, Dawladda ayaa kafaala qaadaysa xuquuqdaas.	
(4) Waalidka aan iskii isugu filnayn wuxuu ubadkiisa qaangaarka ah xaq ugu leeyihiin daryeel sharci ah.	5) Waalidka aan iskiis isugu filnayn wuxuu ubadkiisa qaangaarka ah xaq ugu leeyahay in uu ka helo daryeel, waalidiinta aan daryeel ka helin ubadkooda qaangaarka ama xigtadooda, waxaa daryeelkoodu kafaala qaadaya dawladda.	5) Waalidka aan iskiis isugu filnayn wuxuu ubadkiisa qaangaarka ah xaq ugu leeyahay in uu ka helo daryeel, waalidiinta aan daryeel ka helin ubadkooda qaangaarka ama xigtadooda, waxaa daryeelkoodu kafaala qaadaya dawladda.	
(5) Guur ansaxayaa ma jiro haddaanay si xor ah iyo oggolaansho ninka iyo naagta ka timid jirin. Labaduba waa inay gaareen da'da guurka.			
	6) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa nidaaminaya arrimaha qoyska.	6) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa nidaaminaya arrimaha qoyska.	
Qodobka 29aad: Caruurta	**Qodobka 27aad: Xuquuqda Carruurta**	**Qodobka 28aad: Xuquuqda Carruurta**	
(1) Ubad kastaa markuu dhasho wuxuu xaq u leeyahay inuu helo magac suubban iyo jinsiyad.	1) Ubadku markuu dhasho wuxuu xaq u leeyahay in loo bixiyo magac	1) Ubadku markuu dhasho wuxuu xaq u leeyahay in loo bixiyo magac	

	suubban iyo in si rasmi ah loo diiwaangeliyo.	suubban iyo in si rasmi ah loo diiwaangeliyo.	
	2) Ereyga "carruur" ee qodobkan ku xusan waxaa loola jeedaa qof kasta oo ka yar da'da qaangaarnimada ee 15 sano, halka da'da xilkasnimaduna ay tahay 18 sano, iyadoo lagu faahfaahinayo xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	2) Ereyga "carruur" ee qodobkan ku xusan waxaa loola jeedaa qof kasta oo ka yar da'da qaangaarnimada ee 15 sano, halka da'da xilkasnimaduna ay tahay 18 sano, iyadoo lagu faahfaahinayo xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
(2) Ubad kastaa wuxuu xaq u leeyahay in laga ilaaliyo dhaqanxumo, dayacaad, xadgudub ama liiditaan.	3) Ubad kasta wuxuu xaq u leeyahay in laga ilaaliyo dhaqan-xumo, dayacaad, xadgudub ama liiditaan.	3) Ubad kasta wuxuu xaq u leeyahay in laga ilaaliyo dhaqan-xumo, dayacaad, xadgudub ama liiditaan.	
(3) Carruurta looma diri karo inay qabtaan hawl, ama adeegyo aan ku habboonayn da'dooda, ama halis gelin kara caafimaadkooda ama koritaankooda.	4) Carruurta looma diri karo inay qabtaan hawl, ama adeegyo aan ku habboonayn da'dooda, ama halis gelin kara caafimaadkooda ama koritaankooda.	4) Carruurta looma diri karo inay qabtaan hawl, ama adeegyo aan ku habboonayn da'dooda, ama halis gelin kara caafimaadkooda ama koritaankooda.	
(4) Carruurta waxaa la xiri karaa oo keliya muddo gaaban markii la waayo xal kale, lagumana hayn karo dadka waaweyn dhexdooda marka laga reebo xigtada ugu dhow, waana in lagu hayaa xaalado ku habboon. Xigtada ugu dhow carruurta waa in sida ugu dhaqsaha badan oo suurtogal ah loo war-geliyaa xiritaankooda.	5) Carruurta waxaa la xiri karaa oo keliya muddo gaaban markii la waayo xal kale, lagumana xiri karo dadka waaweyn dhexdooda, marka laga reebo xigtada ugu dhow, waana in lagu hayaa xaalado ku habboon. Xigtada ugu dhow carruurta waa in sida ugu dhaqsaha badan oo suurtogal ah loo wargeliyaa xiritaankooda.	5) Carruurta waxaa la xiri karaa oo keliya muddo gaaban markii la waayo xal kale, lagumana xiri karo dadka waaweyn dhexdooda, marka laga reebo xigtada ugu dhow, waana in lagu hayaa xaalado ku habboon. Xigtada ugu dhow carruurta waa in sida ugu dhaqsaha badan oo suurtogal ah loo wargeliyaa xiritaankooda.	
(5) Ubadku waxay xaq u leeyihiin inay helaan kaalmo qareennimo oo kharajkeeda ay Dawladdu bixiso, si ay uga badbaadaan dacwad kasta oo caddaalad-darro u keeni karta.		6) Carruurtu waxay xaq u leeyihiin inay helaan kaalmo qareennimo oo ay dawladdu bixineyso kharashkeeda.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lasoo celiyey faqraddii 5aad ee Asalka Dastuurka.

			Ereyga "Ubadka" waxaa lagu beddelay "carruurta". Ayadoo la tiray "si ay uga badbaadaan dacwad kasta oo caddaalad-darro u keeni karta".
(6) Carruurtu waxay xaq u leeyihiin in laga ilaaliyo, loona adeegsan dagaallada hubaysan.	6) Carruurtu waxay xaq u leeyihiin in laga ilaaliyo, loona adeegsan dagaallada hubaysan.	7) Carruurtu waxay xaq u leeyihiin in laga ilaaliyo askarayn loona adeegsan dagaallada hubaysan.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lasoo kordhiyey "askarayn".
(7) Danta carruurta ayaa mar walba mudnaan leh markay joogto arrin kasta oo maslaxaddooda khusaysa.	7) Danta carruurta ayaa mar walba mudnaan leh, markay joogto arrin kasta oo maslaxaddooda khusaysa.	8) Danta carruurta ayaa mar walba mudnaan leh, markay joogto arrin kasta oo maslaxaddooda khusaysa.	
(8) Ereyga "carruur/ubad" ee qodobkan ku xusan waxaa looga jeedaa qof da'diisu ka yar tahay 18-jir.			
Qodobka 30aad: Waxabarashada	**Qodobka 28aad: Waxbarashada**	**Qodobka 29aad: Waxbarashada**	
(1) Waxbarashadu waa xuquuq aasaasiga ah ee ay leeyihiin dhammaan muwaaddiniinta Soomaaliyeed.	1) Waxbarashadu waa xaq aasaasi ah oo ay leeyihiin dhammaan muwaaddiniinta Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	1) Waxbarashadu waa xaq aasaasi ah oo ay leeyihiin dhammaan muwaaddiniinta Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
(2) Dhammaan muwaadiniintu waxay xaq u leeyihiin inay helaan waxbarasho lacag la'aan ah ilaa iyo dugsi sare.	2) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo waxbarasho lacag la'aan ah oo gaarsiisan ilaa heer dugsi sare.	2) Muwaaddin kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo waxbarasho lacag la'aan ah oo gaarsiisan ilaa heer dugsi sare.	
	3) Waxbarashada aasaasiga ah ee dugsiyada hoose-dhexe waa khasab.	3) Waxbarashada aasaasiga ah ee qur'aanka kariimka ah iyo dugsiyada hoose-dhexe waa khasab.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lasoo kordhiyey "qur'aanka kariimka iyo"

(3) Xukuumaddu waxay mudnaan siinaysaa horumarinta, baahinta iyo fidinta waxbarashada dadweynaha.	4) Heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda ee u xilsaaran waxbarashada, waxaa waajib ku ah horumarinta, fidinta iyo baahinta waxbarashada guud ee dadweynaha.	4) Heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda ee u xilsaaran waxbarashada, waxaa waajib ku ah horumarinta, fidinta iyo baahinta waxbarashada guud ee dadweynaha.	
(4) Waa in lagu dhisaa dugsiyada gaarka ah, machadyada iyo jaamacadaha si sharciga waafaqsan isla markaana la socdaan barnaamijyada iyo manaahijta waxbarashada dalka.	5) Heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda ee u xilsaaran waxbarashada waa in ay horumariyaan tacliinta sare, machadyada farsamo, tiknoolijiyada, cilmi barista, hal-abuurka, cayaaraha, hiddaha iyo dhaqanka.	5) Heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda ee u xilsaaran waxbarashada waa in ay horumariyaan tacliinta sare, machadyada farsamo, tiknoolijiyada, cilmi barista, hal-abuurka, cayaaraha, hiddaha iyo dhaqanka.	
(5) Xukuumaddu waxay dhiirigelineysaa sare-u-qaadidda cilmi-baarista, hal-abuurka iyo farshaxanka, horumarinta ciyaaraha hiddaha & dhaqanka, isboortiga iyo dhaqanka suuban ee dadka Soomaaliyeed.			
(6) Xukuumaddu waxay dugsiyada dalka oo dhan ka hirgelinaysaa manhaj midaysan, waxayna hubinaysaa dhaqangalkiisa.	6) Xukuumadda Federaalka Soomaaliya ayaa u xilsaaran dejinta manhaj waxbarasho mideysan ee Qaranka. Hay'adaha Dawladda ee heer kasta ayaa u xilsaaran in ay ka hirgeliyaan manhajkaas dhammaan dugsiyada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	6) Xukuumadda Federaalka Soomaaliya ayaa u xilsaaran dejinta manhaj waxbarasho mideysan ee Qaranka. Hay'adaha Dawladda ee heer kasta ayaa u xilsaaran in ay ka hirgeliyaan manhajkaas dhammaan dugsiyada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
(7) Xukuumaddu waxay kobcinaysaa waxbarashada sare, machadyada farsamada, tiknoolojiyadda iyo xarumaha cilmi-baarista.			
(8) Waxaa qasab ah in la baro diinta Islaamka carruurta dugsiyada Dawladda	7) Barashada tacliinta diinta Islaamka waa ku khasab ardeyda dhigata	7) Barashada tacliinta diinta Islaamka waa ku khasab ardeyda	

iyo kuwa gaarka ah. Arrimmahan laguma dabaqi karo dugsiyada ay leeyihiin dadka aan Muslimka ahayn	dugsiyada dawladda iyo dugsiyada gaarka ah ay leeyihiin dadka muslim ka ah.	dhigata dugsiyada dawladda iyo dugsiyada gaarka ah ay leeyihiin dadka muslim ka ah.	
	8) Dawladdu waa in ay qaaddaa tallaabooyin muhiim u ah dhalinyarada si ay u helaan waxbrasho tayo leh, xirfad iyo horumar wax-ku-ool ah, iyada oo la carbinayo laguna beerayo jeceylka dadka, dalka iyo diintaba, islamarkaasna waa in dawladdu dhalinyarada ka ilaalisaa dhaqannada xun xun ee lidka ku ah mustaqbalka dalka.	8) Dawladdu waa in ay qaaddaa tallaabooyin muhiim u ah dhalinyarada si ay u helaan waxbrasho tayo leh, xirfad iyo horumar wax-ku-ool ah, iyada oo la carbinayo laguna beerayo jeceylka dadka, dalka iyo diintaba, islamarkaasna waa in dawladdu dhalinyarada ka ilaalisaa dhaqannada xun xun ee lidka ku ah mustaqbalka dalka.	
	9) Dawladdu waxay xaqiijinaysaa bixinta iyo helitaanka hay'adaha iyo agabka lagama maarmaanka ah si loo horumariyo awoodda dhalinyarada iyo hal-abuurkooda, sidoo kale, dawladdu waxay qaadaysaa tallaabooyinka lagu horumarinayo qaybaha kala duwan ee ciyaaraha.	9) Dawladdu waxay xaqiijinaysaa bixinta iyo helitaanka hay'adaha iyo agabka lagama maarmaanka ah si loo horumariyo awoodda dhalinyarada iyo hal-abuurkooda, sidoo kale, dawladdu waxay qaadaysaa tallaabooyinka lagu horumarinayo qaybaha kala duwan ee ciyaaraha.	
Qodobka 31aad: **Dhaqanka iyo Afka**	**Qodobka 29aad:** **Dhaqanka iyo Afka**	**Qodobka 30aad:** **Dhaqanka iyo Afka**	
(1) Dawladdu waa in ay horumarisaa hiddaha iyo dhaqanka suubban ee Shacabka Soomaaliyeed, iyadoo ku dedaaleysa in ay bulshada ka suuliso caadooyinka haraaga ah iyo kuwa dhowaan-soo-baxa ah ee wax u dhimaya midnimada, ilbaxnimada iyo caafimaadka bulshada.	1) Hay'adaha dawladda ee heerarka kala duwan waa in ay horumariyaan afka, hiddaha iyo dhaqanka suubban ee shacabka Soomaaliyeed, iyagoo ku dadaalaya in ay bulshada dhexdeeda ka ciribtiraan caadooyinka xun ee haraaga ah iyo kuwa dhawaan soobaxa ah ee saamayn xun ku yeelan kara diinta, midnimada iyo caafimaadka bulshada.	1) Hay'adaha dawladda ee heerarka kala duwan waa in ay horumariyaan afka, hiddaha iyo dhaqanka suubban ee shacabka Soomaaliyeed, iyagoo ku dadaalaya in ay bulshada dhexdeeda ka ciribtiraan caadooyinka xun ee haraaga ah iyo kuwa dhawaan soobaxa ah ee saamayn xun ku yeelan kara	

		diinta, midnimada iyo caafimaadka bulshada.	
(2) Dawladdu waa in ay ururisaa, ilaalisaa, kaydisaa waxyaabaha iyo xarumaha taariikhiga ah ee dalka, iyadoo horumarinaysa aqoonta iyo farsamada xilkaas lagu gudan karo.	2) Hay'adaha dawladda ee ku shaqada leh waa in ay uruuriyaan, ilaaliyaan, kaydiyaan dhaxalkii sooyaalka ahaa ee ummadda sida goobaha taariikhiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, iyaga oo islamarkaasna horumarinaya aqoonta, kartida, teknoloojiyada iyo farsamada hay'adahaas u suurtagalin karta gudashada waajibaadkan.	2) Hay'adaha dawladda ee ku shaqada leh waa in ay uruuriyaan, ilaaliyaan, kaydiyaan dhaxalkii sooyaalka ahaa ee ummadda sida goobaha taariikhiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, iyaga oo islamarkaasna horumarinaya aqoonta, kartida, teknoloojiyada iyo farsamada hay'adahaas u suurtagalin karta gudashada waajibaadkan.	
(3) Dawladdu waa in ay horumarisaa dhaqammada iyo afguriga dadka laga tira badan yahay.	3) Hay'adaha dawladda ee ku shaqada leh waa in ay horumariyaan, dhawraariyaana dhaqan hoosaadyada iyo afguriyada dhammaan dadka Soomaaliyeed.	3) Hay'adaha dawladda ee ku shaqada leh waa in ay horumariyaan, **dhawraanna** dhaqan hoosaadyada iyo afguriyada dhammaan dadka Soomaaliyeed.	"dhawraariyaana" waxaa lagu beddelay«**dhawraanna»,** kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey.
(4) Xuquuqda qodobkan ku xusan waa in loogu dhaqmaa si waafaqsan xuquuqda asaasiga ah ee Dastuurkan lagu aqoonsaday.			
	4) Xukuumadda Federaalku waa inay abuurto hay'ad si gaar ah u hormarisa, una kobcisa: hiddaha, dhaqanka, afka iyo sooyaalka Soomaaliyeed.	4) Xukuumadda Federaalku waa inay abuurto hay'ad si gaar ah u hormarisa, una kobcisa: hiddaha, dhaqanka, afka iyo sooyaalka Soomaaliyeed.	
Qodobka 32aad: Xaqa Helidda Macluumaadka	**Qodobka 30aad: Xaqa Helidda Xogta**	**Qodobka 31aad: Xaqa Helidda Xogta**	
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay in uu helo macluumaadka ay Dawladdu hayso.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu helo xogta ay hayaan hay'adaha Dawladda heer kasta, marka laga	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu helo xogta ay hayaan hay'adaha Dawladda heer kasta,	

	reebo xogta taabanaysa amniga qaranka iyo xogta lagu ilaalinayo xuquuqda dad kale, ama xeerku reebayo.	marka laga reebo xogta taabanaysa amniga qaranka iyo xogta lagu ilaalinayo xuquuqda dad kale, ama xeerku reebayo.	
(2) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay helitaanka macluumaadka ay cid kale hayso oo loogu baahan yahay in lagu fuliyo ama lagu ilaaliyo xuquuq kastoo kale oo daw loo leeyahay.			
	2) Qof iyo hay'ad midna laguma khasbi karo inuu bixiyo xog haddii aysan maxkamad amrin ama xeererka Jamhuuriyadda.	2) Qof iyo hay'ad midna laguma khasbi karo inuu bixiyo xog haddii aysan maxkamad amrin ama xeererka Jamhuuriyadda.	
(3) Baarlamaanka Federaalku waa in uu soo saaraa sharci lagu hirgelinayo xaqa macluumaad helidda.	3) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa lagu hirgelinayaa xaqa helidda xogta.	3) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa lagu hirgelinayaa xaqa helidda xogta.	
	Qodobka 31aad: Xaqa Ilaalinta Xogta Shaqsiga	**Qodobka 32aad: Xaqa Ilaalinta Xogta Shaqsiga**	
	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in la ilaaliyo xogtiisa qof ahaaneed, taas oo loo isticmaali karo oo keliya ujeeddadii loo uruuriyey.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in la ilaaliyo xogtiisa qof ahaaneed, taas oo loo isticmaali karo oo keliya ujeeddadii loo uruuriyey.	
	2) Xogta ku xusan farqadda 1aad ee qodobkan waxaa lagu bixin karaa oo keliya oggolaashaha shakhsiga xogta leh ama sabab kale oo xeer tilmaamayo.	2) Xogta ku xusan farqadda 1aad ee qodobkan waxaa lagu bixin karaa oo keliya oggolaashaha shakhsiga xogta leh ama sabab kale oo xeer tilmaamayo.	
	3) Qofka wuxuu xaq u leeyahay in uu helo xogtiisa gaarka ah ee la uruuriyey iyo sidoo kale in la saxo xogtiisa.	3) Qofka wuxuu xaq u leeyahay in uu helo xogtiisa gaarka ah ee la uruuriyey iyo sidoo kale in la saxo xogtiisa.	
	4) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa nidaaminaya uruurinta, isticmaalka iyo gudbinta xogta shakhsiga ah.	4) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa nidaaminaya uruurinta,	

		isticmaalka iyo gudbinta xogta shakhsiga ah.	
Qodobka 33aad: Go'aano Maamul oo Caddaalad ah	**Qodobka 32aad: Go'aanno Maamul oo Caddaalad ah**	**Qodobka 33aad: Go'aanno Maamul oo Caddaalad ah**	
Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in go'aammada ka soo fula maamullada ay ahaadaan kuwo ku dhisan sharci, maangal ah, go'aan-ka-gaaristoodana loo maray hannaan caaddil ah.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in go'aamada maamuleed ee ka soo baxa maamullada heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda ay ahaadaan kuwo ku dhisan sharci, maangal ah oo sababaysan, go'aan-kagaaristoodana loo maray hannaan caaddil ah.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in go'aamada maamuleed ee ka soo baxa maamullada heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda ay ahaadaan kuwo ku dhisan sharci, maangal ah oo sababaysan, go'aan-kagaaristoodana loo maray hannaan caddaalad ku dhisan.	"Caadil ah" waxaa lagu beddelay "caaddaalad ku dhisan", kaddibdib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey.
	2) Qofka kasta oo ku qanci waaya go'aannada maamuleed ee ka soo baxa hay'adaha dawladda ee heerarka kala duwan, wuxuuna xaq u leeyahay inuu horgeyo maxakamadda awoodda u leh.	2) Qofka kasta oo ku qanci waaya go'aannada maamuleed ee ka soo baxa hay'adaha dawladda ee heerarka kala duwan, wuxuuna xaq u leeyahay inuu horgeyo maxakamadda awoodda u leh.	
Qodobka 34aad: Xaqa Dacwadda iyo Isdifaaca	**Qodobka 33aad: Xaqa Dacwadda Iyo Isdifaaca**	**Qodobka 34aad: Xaqa Dacwadda Iyo Isdifaaca**	
(1) Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay inuu dacwad sharciga waafaqsan ka furto maxkamadaha awoodda u leh.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu dacwad sharciga waafaqsan ka furto maxkamadaha awoodda u leh.	1) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu dacwad sharciga waafaqsan ka furto maxkamadaha awoodda u leh.	
(2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu helo garsoor madax-bannaan, caaddil ah, aan eex lahayn, laguna qaadayo maxkamad dadweynaha u furan, laguna galo waqti macquul ah, ama golihii kale ee awood go'aan-gaaris ah u leh: (a) Arrin kastoo ku saabsan xuquuqda iyo waajibaadka madaniga; ama (b) Fal-dembiyeed kasta oo kale lagu soo oogey, ciqaabna lagu mutaysanayo	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo garsoor madaxbannaan, caddaalad ku dhisan, aan eex lahayn; laguna qaado maxkamad dadweynaha u furan, laguna galo muddada xeerku jideeyey.	2) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu helo garsoor madaxbannaan, caddaalad ku dhisan, aan eex lahayn; laguna qaado maxkamad dadweynaha u furan, laguna galo muddada xeerku jideeyey.	

(3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahey inuu iska difaaco dacwadda uu danaynayo, heer iyo darajo kasta oo ay taagan tahay.	3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahey inuu iska difaaco dacwad kasta oo lagu soo oogo heer iyo darajo kasta oo ay taagan tahay.	3) Qof kasta wuxuu xaq u leeyahey inuu iska difaaco dacwad kasta oo lagu soo oogo heer iyo darajo kasta oo ay taagan tahay.	
(4) Dawladdu waxay u kafaalo-qaadaysaa dadka aan awood dhaqaale lahayn inay difaac lacag la'aan ah helaan.	4) Dawladdu waxay siinaysaa difaac sharci oo lacag la'aan ah dadka aan awoodin bixinta qarashka dacwadda maxkamadda iyo dadka raadinaya, oo u doodaya arrin la xiriirta danta guud.	4) Dawladdu waxay siinaysaa difaac sharci oo lacag la'aan ah dadka aan awoodin bixinta qarashka dacwadda maxkamadda iyo dadka raadinaya, oo u doodaya arrin la xiriirta danta guud.	
(5) Dawladdu waxay u damaanad qaadaysaa difaac lacag la'aan ah shaqsiyaadka, bulshooyinka marka ay si sharci ah ay ugu raadinayaan danta guud.			
Qodobka 35aad: Xuquuqda Eedaysanaha	**Qodobka 34aad: Xuquuqda Eedaysanaha**	**Qodobka 35aad: Xuquuqda Eedaysanaha**	
(1) Eedaysanuhu wuxuu la mid yahay qof barii' ahoo aan dembi gelin ilaa maxkamadi si kama-dambays ah ugu caddayso dembiga loo haysto.	1) Eedaysanuhu wuxuu la mid yahay qof aan dembi gelin ilaa maxkamad awood u leh ay si kama-dambays ah ugu xukunto dembiga loo haysto.	1) Eedaysanuhu wuxuu la mid yahay qof aan dembi gelin ilaa maxkamad awood u leh ay si kama-dambays ah ugu xukunto dembiga loo haysto.	
(2) Qof kasta oo xorriyaddiisa shakhsiga ah laga qaado waa in isla markiiba la ogeysiiyaa dembiga lagu tuhunsan yahay, looguna sheegaa af uu garanayo.	2) Qof kasta oo la soo qabto ama lagu soo xiro tuhun faldembiyeed wuxuu xaq u leeyahay in lagu wargeliyo dembiga lagu tuhunsan yahay, looguna sheegaa af uu garanayo, wuxuuna isla markaasba xaq u leeyahay in uu ka aamuso hadal lagu eedeyn karo.	2) Qof kasta oo la soo qabto ama lagu soo xiro tuhun faldembiyeed wuxuu xaq u leeyahay in lagu wargeliyo dembiga lagu tuhunsan yahay, looguna sheegaa af uu garanayo, wuxuuna isla markaasba xaq u leeyahay in uu ka aamuso hadal lagu eedeyn karo.	
(3) Qof kasta oo xorriyaddiisa shakhsiga ah laga qaado waa in xaaladdiisa la gaarsiiyo qoyskiisa ama eheladiisa.	3) Qof kasta oo xorriyaddiisa shakhsiga ah laga qaado waa in xaaladdiisa la gaarsiiyo qoyskiisa ama eheladiisa iyo qareenkiisa.	3) Qof kasta oo xorriyaddiisa shakhsiga ah laga qaado waa in xaaladdiisa la gaarsiiyo qoyskiisa ama eheladiisa iyo qareenkiisa.	

(4) Qofna laguma qasbi karo dembi-qirasho, xukunkiisana saldhig loogama dhigi karo qiraal lagu qasbay.	4) Qofna laguma qasbi karo dembi-qirasho, xukunkiisana saldhig loogama dhigi karo qiraal lagu qasbay.	4) Qofna laguma qasbi karo dembi-qirasho, xukunkiisana saldhig loogama dhigi karo qiraal lagu qasbay.	
	5) Eedaysanuhu wuxuu xaq u leeyahay in uu iska difaaco maxkamad awood u leh horteeda, lana yimaado caddeymaha eed-iska-rogidda ah uu isku difaacayo.	5) Eedaysanuhu wuxuu xaq u leeyahay in uu iska difaaco maxkamad awood u leh horteeda, lana yimaado caddeymaha eed-iska-rogidda ah uu isku difaacayo.	
(5) Qof kasta oo la xiraa wuxuu xaq u leeyahay in 48 saac gudahooda lagu horgeeyo maxkamad awood u leh.	6) Qof kasta oo la xiraa wuxuu xaq u leeyahay in 48 saac gudahooda lagu horgeeyo maxkamad awood u leh.	6) Qof kasta oo la xiraa wuxuu xaq u leeyahay in 48 saac gudahooda lagu horgeeyo maxkamad awood u leh.	
	7) Eedeysanuhu wuxuu xaq u leeyahay in uu goobjoog ka ahaado marka dacwaddiisa la qaadayo.	7) Eedeysanuhu wuxuu xaq u leeyahay in uu goobjoog ka ahaado marka dacwaddiisa la qaadayo.	
(6) Qof kasta oo la xiraa wuxuu xaq u leeyahay in uu qabsado qareen difaaca, haddii uusan awood u lahaynna ay Xukuumaddu u qabato.	8) Qof kasta oo la soo xiro wuxuu xaq u leeyahay in uu qabsado qareen difaaca, haddii uusan awood u lahaynna ay dawladdu u qabato.	8) Qof kasta oo la soo xiro wuxuu xaq u leeyahay in uu qabsado qareen difaaca, haddii uusan awood u lahaynna ay dawladdu u qabato.	
	9) Eedeysanuhu waxuu xaq u leeyahay tarjumaan haddii uusan fahmayn afka maxkamaddu adeegsanayso.	9) Eedeysanuhu waxuu xaq u leeyahay tarjumaan haddii uusan fahmayn afka maxkamaddu adeegsanayso.	
(7) Qof kasta oo maxkamad lagu soo taagey tuhun fal dembi-ciqaabeed waxa uu xaq u leeyahay garsoor caaddil ah.	10) Eedeysanuhu oo maxkamad lagu soo taagey tuhun faldembi ciqaabeed wuxuu xaq u leeyahay garsoor caaddil ah.	10) Eedeysanuhu oo maxkamad lagu soo taagey tuhun faldembi ciqaabeed wuxuu xaq u leeyahay garsoor caaddil ah.	
	11) Qofna laguma soo oogi karo mar labaad dembi si kama dambeys ah horey loogu soo xukumay ama looga sii daayay si sharciga waafaqsan.	11) Qofna laguma soo oogi karo mar labaad dembi si kama dambeys ah horey loogu soo xukumay ama looga sii daayay si sharciga waafaqsan.	

(8) Eedaysanuhu wuxuu xaq u leeyahay in uu goobjoog ka ahaado dacwaddiisa.			
	12) Mas'uuliyadda ciqaabtu waa shakhsi, sidaa darteed, qofna looma ciqaabi karo faldembiyeed uu galay qof kale.	12) Mas'uuliyadda ciqaabtu waa shakhsi, sidaa darteed, qofna looma ciqaabi karo faldembiyeed uu galay qof kale.	
(9) Eedaysanuhu wuxuu xaq u leeyahay in uu iska difaaco caddaymaha la soo hordhigay ee lidka ku ah.			
	13) Qofna looma ciqaabi karo fal markii uu qofku ku kacaayay uusan sharcigu dembi u aqoonsaneyn, haddii uusan ahayn dembi lid ku ah bani'aadannimada.	13) Qofna looma ciqaabi karo fal markii uu qofku ku kacaayay uusan sharcigu dembi u aqoonsaneyn, haddii uusan ahayn dembi lid ku ah bani'aadannimada.	
(10) Eedaysanaha wuxuu xaq u leeyahay in loo qabto turjumaan hadii uusan garanayn afka maxkamadda laga isticmaalayo.			
	14) Eedeysanuhu waxuu xaq u leeyahay in uu racfaan u qaato maxkamad ka sarreysa tan xukunka gaartay hadduusan ku qancin xukunka Maxkamadda.	14) Eedeysanuhu waxuu xaq u leeyahay in uu racfaan u qaato maxkamad ka sarreysa tan xukunka gaartay hadduusan ku qancin xukunka Maxkamadda.	
(11) Eedeysanaha laguma hayn karo goob aan sharcigu bannayn, waana in loo oggolaado booqashada eheladiisa, takhtarkiisa iyo qareenkiisa.	15) Eedeysanaha laguma hayn karo goob aan sharcigu bannayn, waana in loo oggolaado booqashada eheladiisa, dhakhtarkiisa iyo qareenkiisa.	15) Eedeysanaha laguma hayn karo goob aan sharcigu bannayn, waana in loo oggolaado **waqti ku filan** booqashada eheladiisa, dhakhtarkiisa iyo qareenkiisa.	Waa lagu soo kordhiyey **"waqti ku filan"**, kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey
(12) Mas'uuliyada ciqaabtu waa shakhsi, qofna looma ciqaabi karo fal-dembiyeed uu galay qof kale.			
(13) Qofna looma ciqaabi karo fal markii uu ku kacay uusan sharcigu dembi u aqoonsaneyn, haddii uusan ahayn dembi			

ka soo horjeeda bani'aadannimada, laguna caddeeyey qawaaniinta dawliga ah.			
Qodobka 36aad: Isucelinta Eedaysanayaasha iyo Dembiilayaasha	**Qodobka 35aad: Isucelinta Eedaysanayaasha iyo Dembiilayaasha**	**Qodobka 36aad: Isucelinta Eedaysanayaasha iyo Dembiilayaasha**	
(1) Isucelinta eedeysanayaasha iyo dembiilayaasha waxaa lagu oggolaan karaa oo keliya si waafaqsan sharciga, iyo in uu jiro heshiis isu-celin ah oo ay Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya dhinac ka tahay iyo heshiis caalami ah oo ku waajibinaya Dawladda Federaalka Soomaaliyeed celinta eedaysanaha ama dembiilaha.	1) Isucelinta eedeysanayaasha iyo dembiilayaasha waxaa lagu oggolaan karaa oo keliya si waafaqsan xeerka, iyo in uu jiro heshiis isucelin ah, oo ay Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya dhinac ka tahay iyo heshiis caalami ah oo ku waajibinaya Dawladda Federaalka Soomaaliya celinta eedaysanaha ama dembiilaha.	1) Isucelinta eedeysanayaasha iyo dembiilayaasha waxaa lagu oggolaan karaa oo keliya si waafaqsan xeerka, iyo in uu jiro heshiis isucelin ah, oo ay Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya dhinac ka tahay ama heshiis caalami ah oo ku waajibinaya Dawladda Federaalka Soomaaliya celinta eedaysanaha ama dembiilaha.	
(2) Isucelinta eedaysanaha iyo dembiilaha waa in ay ahaataa mid waafaqasan dhaqanka iyo qaanuunka caalamiga ah, waana in Baarlamaanka Federaalka ah soo saaraa sharciga lagu maamulayo isucelinta dembiilayaasha.			
	2) Muwaaddinka Soomaaliya looma gacangelin karo dal shisheeye.	2) Muwaaddinka Soomaaliya looma gacangelin karo dal shisheeye.	
	3) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay hormarinaysaa siyaasad iskaashi iyo iskaalmaysiga sharciga ee caalamiga ah.	3) Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxay hormarinaysaa iskaashiga garsoor ee caalamiga ah.	Waxaa la tiray "siyaasadda iskaalmaysiga iyo sharci", waxaana lagu soo kordhiyey ereyga "garsoor", kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey.
	4) Baarlamaanka Federaalka ah ayaa soo saaraya xeer ku saabsan isu-celinta eedaysanayaasha iyo	4) Baarlamaanka Federaalka ah ayaa soo saaraya xeer ku saabsan isu-celinta eedaysanayaasha iyo	

	dambiilayaasha iyo iskaalmaysiga sharciyeed ee arrimaha dembiyada.	dambiilayaasha iyo iskaalmaysiga sharciyeed ee arrimaha dembiyada.	
Qodobka 37aad: Qaxootiga iyo Magangelyada	**Qodobka 36aad: Qaxootiga iyo Magangelyada**	**Qodobka 37aad: Qaxootiga iyo Magangelyada**	
(1) Qof kasta oo Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ku soo gala qaxootinnimo wuxuu xaq u leeyahay in aan dib loo celin ama aan loo qaadin dal kale, haddii ay jirto cabsi muuqata oo ah in uu la kulmayo ciqaab.	Qof kasta oo Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ku soo gala magangalyo-doon ama loo aqoonsado qaxooti wuxuu xaq u leeyahay in aan dib loo celin ama aan loo qaadin dal kale, haddii ay jirto cabsi muuqata oo ah in uu la kulmaayo ciqaab ama khatar lid ku ah.	1) Qof kasta oo Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ku soo gala magangalyo-doon ama loo aqoonsado qaxooti wuxuu xaq u leeyahay in aan dib loo celin ama aan loo qaadin dal kale, haddii ay jirto cabsi muuqata oo ah in uu la kulmaayo ciqaab ama khatar lid ku ah.	
(2) Baarlamaanka Federaalka ihi waa in uu soo saaraa sharci waafaqsan qaanuunka caalamiga ah; kaas oo nidaaminaya qaxootiga ama magangelyo-doonka.		2) Baarlamaanka Federaalka waa in uu soo saaraa xeer waafaqsan qaanuunka caalamiga ah; kaas oo nidaaminaya qaxootiga ama magangelyo-doonka.	Waxaa lasoo celiyey faqradda 2aad ee asalka dastuurka oo horey loo tiray, kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey.
Qodobka 38aad: Xaddidaadda Xuquuqda	**Qodobka 37aad: Xaddidaadda Xuquuqda**	**Qodobka 38aad: Xaddidaadda Xuquuqda**	
(1) Xuquuqda lagu sheegay Cutubkan waxaa xaddidi kara sharciga, haddii sharcigaasi uusan si gaar ah u bar-tilmaameedsanayn shakhsiyaad ama kooxo.	1) Xuquuqdan waxaa xaddidi karaa xeer, ama xaddidaad si gaar ah Dastuurka dhexdiisa ugu xusan, waase haddii xaddidaaddaasi ay tahay mid si cad u maangal ah ama kuwo la aqbali karo waafaqsanna qiyamka lagu qeexay Dastuurka, islamarkaasna xaddidaaddaasi aysan si gaar ah u bartilmaameedsanayn shakhsiyaad ama kooxo gaar ah.	1) Xuquuqdan waxaa xaddidi karaa xeer, ama xaddidaad si gaar ah Dastuurka dhexdiisa ugu xusan, waase haddii xaddidaaddaasi ay tahay mid si cad u maangal ah ama kuwo la aqbali karo waafaqsanna qiyamka lagu qeexay Dastuurka, islamarkaasna xaddidaaddaasi aysan si gaar ah u bartilmaameedsanayn shakhsiyaad ama kooxo gaar ah.	

(2) Xuquuqdan waxaa xaddidaya sharciga, ama waxaaba si gaar ah loogu asteeyay cutubkan, waase haddii xaddidaaddaasi ay tahay mid si cad u maangal ah ama kuwo la aqbali karo oo waafaqsan qiyamka lagu qeexay Dastuurka.			
(3) Marka go'aan laga gaarayo in xaddididda xuquuqdu ay noqoto mid la aqbali karo oo maangal ah, waa in dhammaan arrimaha xaddeyntan khuseeya xisaabta lagu darsadaa.	2) Xadiddaadu waxay imaan kartaa oo keliya marka ay jirto baahi culus oo lagu xaqiijinayo: dhawritaanka xuquuqda cid kale, amniga guud, difaaca dalka, caafimaadka guud iyo anshaxa wanaagsan, iyadoo la tixgelinayo isu dheellitirnaanta xaddidaada iyo asbaabta keentay.	2) Xadiddaadu waxay imaan kartaa oo keliya marka ay jirto baahi culus oo lagu xaqiijinayo: dhawritaanka xuquuqda cid kale, amniga guud, difaaca dalka, caafimaadka guud iyo anshaxa wanaagsan, iyadoo la tixgelinayo isu dheellitirnaanta xaddidaada iyo asbaabta keentay.	
(4) Arrimaha la xiriira waxaa ka mid ah dabeecadda iyo ahmiyadda xuquuqda la xaddidey iyo muhimmadda ujeeddo la rabo in lagu gaaro xaddidaadda; haddii xaddididdaasi u habboon tahay in lagu gaaro ujeeddada ama haddii isla ujeeddadaas lagu gaari karaayey iyadoo aan la xaddidin xuquuqdaas.			
	3) Hay'adaha garsoorka ayaa dammaanad qaadaya in aan lagu xadgudbin xuquuqda iyo xorriyaadka, lana dhawro qiyamka saldhiga u ah Dastuurka.	3) Hay'adaha garsoorka ayaa dammaanad qaadaya in aan lagu xadgudbin xuquuqda iyo xorriyaadka, lana dhawro qiyamka saldhiga u ah Dastuurka.	
(5) Xaddididda suurtogalka ah ee xuquuqda asaasiga ah ee muwaaddinka xilliga xaaladda deg degga waxaa lagu sheegay Cutubka 14aad, Qodobka 131aad.			

Qodobka 39aad: Sixidda Ku-xadgudubka Xuquuqda Aadanaha	Qodobka 38aad: Dib-uxaqsooridda La Xiriirta Xadgudubyada Xuquuqda Aadanaha	Qodobka 39aad: Dib-uxaqsooridda La Xiriirta Xadgudubyada Xuquuqda Aadanaha	
(1) Sharcigu waa in uu qeexaa habraac habboon oo lagu saxayo xadgudubyada xaquuqda Aadanaha.	1) Qof kasta waxuu xaq u leeyahay magdhow haddii lagu xadgudbo xuquuqdiisa aasaasiga ah, waxaana go'aan ka gaaraya dacwaddiisa maxkamad awood u leh.	1) Qof kasta waxuu xaq u leeyahay magdhow haddii lagu xadgudbo xuquuqdiisa aasaasiga ah, waxaana go'aan ka gaaraya dacwaddiisa maxkamad awood u leh.	
(2) Sixidda xadgudubyadaas waa in lagu helaa maxkamad ay dadku si fudud dacwad uga furan karaan.			
(3) Qof ama urrur way u dacwoon karaan maxkamad, si ay u difaacaan xuquuqda asaasiga ee dadka kale leeyahiin oo aan awoodin in ay iskood isu difaacaan.	2) Qof ama urrur wuu u dacwoon karaan maxkamad awood u leh, si ay u difaacaan xuquuqda asaasiga ah ee dadka kale leeyihiin oo aan awoodin in ay iskood isu difaacaan.	2) Qof ama urrur wuu u dacwoon karaan maxkamad awood u leh, si ay u difaacaan xuquuqda asaasiga ah ee dadka kale leeyihiin oo aan awoodin in ay iskood isu difaacaan.	
	3) Ma laha waqti xaddidan furidda oogiddda gal dacwadeedka la xiriira gabood-falada xuquuqda aadanaha, dembiyada dagaalka iyo dembiyadda lidka ku ah binii'aadannimada oo ay xeeriyeen xeerarka Jamhuuriyadda ama heshiisyada caalamiga ah, oo ay Soomaaliya qayb ka tahay.	3) Ma laha waqti xaddidan furidda oogiddda gal dacwadeedka la xiriira gabood-falada xuquuqda aadanaha, dembiyada dagaalka iyo dembiyadda lidka ku ah binii'aadannimada oo ay xeeriyeen xeerarka Jamhuuriyadda ama heshiisyada caalamiga ah, oo ay Soomaaliya qayb ka tahay.	
	4) Dacwadaha ku xusan faqradda 3aad ee qodobkan waxaa qaadi kara maxkamad awood u leh, madaxbannaan, oo eex ka maran garsooriddeeda. gabood-faladaas lama siin karo gabbaad nooc kasta oo	4) Dacwadaha ku xusan faqradda 3aad ee qodobkan waxaa qaadi kara maxkamad awood u leh, gabood-faladaasna lama siin karo gabbaad nooc kasta oo uu yahay, lamana cafin karo haddii uusan Dastuurku si kale u **dhigin**.	kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa la tiray "madaxbannaan, oo eex ka maran garsooriddeeda".

	uu yahay, lamana cafin karo haddii uusan Dastuurku si kale u sheegin.		Waxaa ereyga "sheegin" lagu beddelay "**dhigin**" kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey
	5) Dawladdu waxay qaadaysa tallaabooyin caddaaladeed, garsooreed, maamuleed, tacliimeed iyo tallabo kastoo kale, oo ay uga hortageyso, ku ciqaabmarineyso ama ugu dib-garnaqayso si ay u saxdo cid kasta oo dhibaato geesatay maqaam kastoo ay leeyihiin.	5) Dawladdu waxay qaadaysa tallaabooyin caddaaladeed, garsooreed, maamuleed, tacliimeed iyo tallabo kastoo kale, oo ay uga hortageyso, ku ciqaabmarineyso ama ugu dib-garnaqayso si ay u saxdo cid kasta oo dhibaato geesatay maqaam kastoo ay leeyihiin.	
	6) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa nidaaminaya dib-uxaqsooridda xadgudubyada xuquuqda aasaasiga ah.	6) Xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ayaa nidaaminaya dib-uxaqsooridda xadgudubyada xuquuqda aasaasiga ah.	
Qodobka 40aad: Fasiraadda Xuquuqda Asaasiga ah	**Qodobka 39aad: Fasiraadda Xuquuqda Asaasiga ah**	**Qodobka 40aad: Fasiraadda Xuquuqda Asaasiga ah**	
(1) Marka la fasiraayo xuquuqda ku xusan qaybtan waa in maxkamaddu ay raadiso qeexidda ujeeddooyinka laga leeyahay xuquuqdaas iyo qiyamka ay xambaarsan yihiin.	1) Marka la fasirayo xuquuqda ku xusan cutubkan waa in maxkamad awood u leh ay raadiso qeexidda ujeeddooyinka laga leeyahay xuquuqda asaasiga ah iyo qiyamka saldhigga u ah Dastuurkan.	1) Marka la fasirayo xuquuqda ku xusan cutubkan waa in maxkamad awood u leh ay raadiso qeexidda ujeeddooyinka laga leeyahay xuquuqda asaasiga ah iyo qiyamka saldhigga u ah Dastuurkan.	
(2) Fasiraadda xuquuqdan waxay maxkamaddu tixgelineysaa Shareecada, qaanuunka caalamiga ah iyo go'aannada maxkamadaha dalal kale, inkasta oo ayan qasab ku ahayn inay raacdo go'aannadooda.	2) Marka ay fasirayso xuquuqahani waxay maxkamaddu tixgelineysaa Shareecada Islaamka, qaanuunka dawliga ah, dhaqanka suuban ee Soomaaliyeed iyo mabaadi'da iyo halbeegga fasiraadda xeerarka ee caalamiga ah, ilaa iyo inta	2) Marka ay fasirayso xuquuqahani waxay maxkamaddu tixgelineysaa Shareecada Islaamka, qaanuunka dawliga ah, dhaqanka suuban ee Soomaaliyeed iyo mabaadi'da iyo halbeegga fasiraadda xeerarka ee caalamiga ah, ilaa iyo inta	

	fasiraaddaas aysan ka horimaaneyn Dastuurka iyo qiyamka saldhigga u ah.	fasiraaddaas aysan ka horimaaneyn Dastuurka iyo qiyamka saldhigga u ah.	
(3) Marka guud ahaan sharci la fasiraayo ama la dhaqan-gelinaayo, maxkamad kasta ama xeer-beegti waa in ay tixgelisaa muhiimmada qodobbada Cutubkan, intii suurtagal ahna go'aannadooda ka dhigaan kuwo la socon kara qodobbadaasi.			
(4) Xuquuqda asaasiga ah ee ku xusan Cutubkan kama hor-imaaan karaan xuquuqda kale ee Shareecada Islaamku jideysey iyo xeer-dhaqameedka la jaanqaadi kara Shareecada iyo Dastuurka.	3) Aqoonsiga xuquuqda asaasiga ah ee ku xusan Cutubkan kama hor-imaaan karaan xuquuqda kale ee Shareecada Islaamku aqoonsatay.	3) Aqoonsiga xuquuqda asaasiga ah ee ku xusan Cutubkan kama hor-imaaan karaan xuquuqda kale ee Shareecada Islaamku aqoonsatay.	
Qodobka 41aad: **Guddiga Xuquuqda Aadanaha**	**Qodobka 40aad:** **Guddiga Xuquuqda Aadanaha**	**Qodobka 41aad:** **Guddiga Xuquuqda Aadanaha**	
(1) Baarlamaanka Federaalka ihi waa inuu dhisaa Guddi Xuquuqda Aadanaha u qaybsan oo ka madax bannaan maamulka Dawladda, lehna ilo dhaqaale oo uu si habsami leh ugu fuliyo hawlihiisa.	1) Waxaa la dhisayaa Guddiga Madaxabannaan ee Xuquuqda Aadanaha oo uu waajibkiisu yahay: a) Xoojinta, sare-uqaadidda, difaacidda, xushmeynta iyo xaqiijinta qiyamka xuquuqda aadanaha iyo xoriyadaha guud si waafaqsan: Shareecada Islaamka, Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyadda; b) U kuurgelidda, baarista iyo diyaarinta warbixinno la xiriiro xaaladda Xuquuqda Aadanaha ee Dalka; c) Ka hortagga tacaddiyada iyo ku xad-gudubyada xuquuqda aadanaha iyo ku	1) Waxaa la dhisayaa Guddiga Madaxabannaan ee Xuquuqda Aadanaha oo uu waajibkiisu yahay: a) Xoojinta, sare-uqaadidda, difaacidda, xushmeynta iyo xaqiijinta qiyamka xuquuqda aadanaha iyo xoriyadaha guud si waafaqsan: Shareecada Islaamka, Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyadda; b) U kuurgelidda, baarista iyo diyaarinta warbixinno la xiriiro xaaladda Xuquuqda Aadanaha ee Dalka; c) Ka hortagga tacaddiyada iyo ku xad-gudubyada xuquuqda aadanaha iyo ku wargelintooda	

	wargelintooda hay'adaha qaranka ee ay khusayso; d) Hubinta damaanadqaadka xuquuqda aasaasiga iyo dhowrista habdhaqanka xuquuqda aadanaha ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; e) Ka talobixinta habka ugu habboon ee lagu dhowri karo xuquuq aadanaha iyo xaqsoorka gaboodfalada, iyo kala talinta dawladda ee ka mid noqoshada iyo gelidda heshiisyada caalamiga ah ee Xuquuqda Aadanaha ee aan ka hor imaanayn Shareecada Islaamka iyo Dastuurka Dalka; f) Baarista iyo diiwaangelinta xadgudubyada xuquuqda aadanaha, kormeeridda xabsiyada iyo goobaha kale ee dadka lagu xiro iyo wacyi-gelinta bulshada ee xuquuqda aadanaha; g) Qabashada howl-kasta oo kale ee uu sharcigu u xilsaaro.	hay'adaha qaranka ee ay khusayso; d) Hubinta damaanadqaadka xuquuqda aasaasiga iyo dhowrista habdhaqanka xuquuqda aadanaha ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; e) Ka talobixinta habka ugu habboon ee lagu dhowri karo xuquuq aadanaha iyo xaqsoorka gaboodfalada, iyo kala talinta dawladda ee ka mid noqoshada iyo gelidda heshiisyada caalamiga ah ee Xuquuqda Aadanaha ee aan ka hor imaanayn Shareecada Islaamka iyo Dastuurka Dalka; f) Baarista iyo diiwaangelinta xadgudubyada xuquuqda aadanaha, kormeeridda xabsiyada iyo goobaha kale ee dadka lagu xiro iyo wacyi-gelinta bulshada ee xuquuqda aadanaha; g) Qabashada howl-kasta oo kale ee uu sharcigu u xilsaaro.	
(2) Hawlaha Guddiga Xuquuqda Aadanaha waa in ay ku jiraan horumarinta aqoonta xuquuqda Aadanaha iyo, gaar ahaan, Shareecada, asaga oo u dejinaaya halbeegyada dhaqangelinta lagu hirgelinaayo waajibaadka xuquuqda Aadanaha; dabagelidda xuquuqda			

Aadanaha ee dalka gudihiisa iyo baarista eedaha la xiriira xuquuqda aadanaha.			
	2) Guddigu wuxuu ka kooban yahay 9 xubnood oo uu soojeediyo Golaha Wasiirada Xukuumadda Federaalka Soomaaliya, Baarlamaanka Federaalkuna uu ansixiyo, Madaxweynaha Jamhuuriyadda uu ku meelmariyo Xeer Madaxweyne.	2) Guddigu wuxuu ka kooban yahay 9 xubnood oo uu soojeediyo Golaha Wasiirada Xukuumadda Federaalka Soomaaliya, Baarlamaanka Federaalkuna uu ansixiyo, Madaxweynaha Jamhuuriyadda uu ku meelmariyo Xeer Madaxweyne.	
	3) Baarlamaanka Fedeeraalka Soomaaliya wuxuu soo saarayaa xeer qeexaya shuruudaha xubnaha iyo dhammaan arrimaha u muhiimka ah guddiga.	3) Baarlamaanka Fedeeraalka Soomaaliya wuxuu soo saarayaa xeer qeexaya shuruudaha xubnaha iyo dhammaan arrimaha u muhiimka ah guddiga.	
Madaxa Saddexaad: Waajibaadka Muwaadinka	**Madaxa Saddexaad: Waajibaadka Muwaaddinka**	**Madaxa Saddexaad: Waajibaadka Muwaaddinka**	
Qodobka 42aad: Waajibaadka Muwaaddinka	**Qodobka 41aad: Waajibaadka Muwaaddinka.**	**Qodobka 42aad: Waajibaadka Muwaaddinka.**	
(1) Sida Diinta Islaamku qabto, caddaaladda waxay ku jirtaa isu-dheellitirnaanta xuquuqda iyo waajibaadka.	1) Sida Diinta Islaamku qabto, caddaaladda waxay ku jirtaa isu-dheellitirnaanta xuquuqda iyo waajibaadka.	1) Sida Diinta Islaamku qabto, caddaaladda waxay ku jirtaa isu-dheellitirnaanta xuquuqda iyo waajibaadka.	
(2) Ku-dhaqanka sinnaanta, xorriyaadka iyo xuquuqda lagama sooci karo waajibaadka. Sidaas darteed, muwaaddin kasta waxaa waajib ku ah in uu: (a) Noqdo waddani daacad u ah horumarinta iyo wanaagga dalkiisa; (b) Ka qayb-qaato hawlaha waxtarka u leh muwaaddinka, qoyska, wanaagga guud iyo in uu kaqayb-qaato horumarinta qaranka iyo bulshada uu la nool yahay;	2) Muwaaddin kasta ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa waajib ku ah inuu u hoggaansamo arrimaha soo socda: a) Noqdo waddani daacad u ah horumarinta iyo wanaagga dalkiisa; b) Difaaco ilaaliyana diinta, dalka, dadka iyo karaamada aadanaha. c) Dhiiriggeliyo midnimada qaranka, isaga oo kaashanaya muwaaddiniinta kale;	2) Muwaaddin kasta ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa waajib ku ah inuu u hoggaansamo arrimaha soo socda: a) Noqdo waddani daacad u ah horumarinta iyo wanaagga dalkiisa; b) Difaaco ilaaliyana diinta, dalka, dadka iyo karaamada aadanaha.	Ereyga 2(C) "Dhiiriggeliyo" waxaa lagu beddelay "adkeeyaa", kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey.

(c) Horumariyo mas'uuliyadda waalidnimo; (d) Dhiiriggeliyo midnimada qaranka, isaga oo kaashanaya muwaaddiniinta kale; (e) Horumariyo mabda'a isla-xisaabtanka iyo talinta sharciga; (f) Noqdo qof aqoon u leh qodobbada Dastuurka, si daacad ahna uu u taageero, una difaacoDastuurka iyo shuruucda dalka; (g) Ku dedaalo/ku dedaasho codbixinta xilliyada doorashada; (h) Noqdo canshuur-bixiye wanaagsan, si uu uga qayb-qaato kharajka Dawladda si waafaqsan awooddiisa waxbixineed iyo sharciga; (i) Difaaco dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	d) Horumariyo mas'uuliyadda waalidnimo; e) Barto aasaasiyaadka diinta islaamka; f) Si buuxda u barto, u xurmeeyo, ku dhaqmo, una hoggaansamo, difaacaana Dastuurka iyo xeerarka kale ee dalka; g) Horumariyo mabda'a islaxisaabtanka iyo sarraynta sharciga; h) Bixiyo canshuurta si waafaqsan xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. i) Ka qayb-qaato hawlaha waxtarka u leh muwaaddinka, qoyska, wanaagga guud iyo in uu kaqayb-qaato horumarinta qaranka iyo bulshada uu la nool yahay; j) Ka ilaaliyo degaanka wasakhda iyo waxyeellada aan loo baahnayn; k) Dhowro xuquuqda xayawanaadka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. l) Inuu codeeyo doorashooyinka.	c) **Adkeeyaa** midnimada qaranka, isaga oo kaashanaya muwaaddiniinta kale; d) Horumariyo mas'uuliyadda waalidnimo; e) Barto aasaasiyaadka diinta islaamka; f) Si buuxda u barto, u xurmeeyo, ku dhaqmo, una hoggaansamo, difaacaana Dastuurka iyo xeerarka kale ee dalka; g) Horumariyo mabda'a islaxisaabtanka iyo sarraynta sharciga; h) Bixiyo canshuurta si waafaqsan xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. i) Ka qayb-qaato hawlaha waxtarka u leh muwaaddinka, qoyska, wanaagga guud iyo in uu kaqayb-qaato horumarinta qaranka iyo bulshada uu la nool yahay; j) Ka ilaaliyo degaanka wasakhda iyo waxyeellada aan loo baahnayn; k) Dhowro xuquuqda xayawanaadka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. l) Inuu codeeyo doorashooyinka.	
	3) Marka la fasirayo waajibaadka ku xusan faqradda 2aad ee qodobkan laguma xaddidi karo xuquuqda asaasiga ah ee ku xusan cutubkan.	3) Marka la fasirayo waajibaadka ku xusan faqradda 2aad ee qodobkan laguma xaddidi karo xuquuqda asaasiga ah ee ku xusan cutubkan.	

CUTUBKA SADDEXAAD:
DHULKA, HANTIDA IYO DEEGAANKA

Cutubkan saddexaad wuxuu nidaaminayaa Dhulka, Hantida iyo Deegaanka, waxaana lagu soo kordhiyey faqrado cusub oo aan ku jirin asalka Dastuurka, sidoo kale waxaa la tiray hal (1) faqrad. Axkaamta lagu soo kordhiyey cutubkan waxaa ka ka mid ah:

1) Axkaamta la xiriirta dhulka qofka aan muwaaddinka aheyn uu adeegsan karo, cidda awoodda u leh bixiintiisa, iyo xayndaabka sharci.
2) Aasaasidda hay'adaha u xilsaaran maaraynta milkiyadda iyo in kheyraadka dabiiciga ah looga faa'iidaysto si caddaalad ah.
3) Guddiga u xilsaaran abaabulka iyo dardargelinta uruurinta dakhliga.
4) Mas'uuliyada dawladaha heer federal iyo heer dawlad goboleed ee ka saaran deegaanka sida ilaalinta iyo dhowrista deegaanka, sidii dalku u noqon lahaa mid doogeysan, wacyigelinta bulshada, ilaalinta isir-hayeenka iyo nafleyda.

GMDHD wuxuu daraasad ku sameeyey heshiiskii Golaha wadatashiga Qaranka ee lagu gaaray Baydhabo 2018[kii], wuxuu u arkay in qayb ka mid ah lagu dari karo Dastuurka gaar ahaan cutubkan iyo cutubka federaalaynta maaliyadda, halka qaybaha kale Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya ku soo saarayo xeer.

GMDHD waxa ay dib-u-eegis iyo isbeddel ku sameeyeen soojeedinta wax ka-beddelka qodobbada iyo faqrooyinka Cutubka 3aad iyaga oo tixgelin siiyey fikradihii xubnaha labada gole iyo latashiyadii qaybaha kala duwan ee bulshada.

CUTUBKA SADDEXAAD: DHULKA, HANTIDA IYO DEEGAANKA			
ASALKA DASTUURKA KMG	**Soojeedinta Wax-kabeddelka Dastuurka uu soo diyaariyay GMDHD uuna ansixiyey Guddiga La-socodka ee BFS.**	**Nuqulka Kama Dambaysta ah ee Lagu Soo Dhafay Soojeedimihii Xildhibaannada Labada Aqal ee BFS iyo Latashiyada oo u Soo Diyaariyey Guddiga Madaxabannaan Ee Dastuurka uuna ku raacay Guddiga La-Socodka ee BFS**	**Faalo** Faallo tilmaamaysa is-beddellada la soojeediyey marxaladdii labaad ee Doodda Baarlamaanka, haddi aysan jirin isbeddel yimid, waxaa loo daayey sidii ay ahayd Soojeedintii.
Cutubka Saddexaad: Dhulka, Hantida Deeganka	**Cutubka Saddexaad: Dhulka, Hantida Iyo Deegaanka**	**Cutubka Saddexaad: Dhulka, Hantida Iyo Deegaanka**	
Qodobka 43aad: Dhulka	**Qodobka 42aad: Dhulka**	**Qodobka 43aad: Dhulka**	
	1) Dhammaan dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa wadajir u leh shacbiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	1) Alle ka sokow, dhulka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa wadajir u leh shacbiga Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	Waxaa lagu soo kordhiyey "Alle ka sokow", Iyadoo la tiray "dhammaan", kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey,
(1) Dhulku waa kheyraadka koowaad ee Soomaaliya iyo saldhigga nolosha dadka.	2) Dhulku waa kheyraadka koowaad ee Soomaaliya iyo saldhigga nolosha dadka.	2) Dhulku waa kheyraadka koowaad ee Soomaaliya iyo saldhigga nolosha dadka.	
(2) Dhulka waa in loo haystaa, loo adeegsadaa, loona maamulaa si caddaalad ah, waxtar leh, waxsoosaar waarana leh	3) Dhulka waxaa lagu haysan karaa, laguna sheegan karaa si waafaqsan xeerarka dhaqangalka ka ah Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	3) Dhulka waxaa lagu haysan karaa, laguna sheegan karaa si waafaqsan xeerarka dhaqangalka ka ah Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
	4) Dhulka waxaa lagu haysan karaa, loo adeegsanayaa, loona maamulayaa si caddaalad ah oo u agaasiman wax soosaarid uu dhulku xammili karo,	4) Dhulka waxaa lagu haysan karaa, loo adeegsanayaa, loona maamulayaa si caddaalad ah oo u agaasiman wax soosaarid uu	

	waxna u dhimayn, kana soo horjeedin xeerarka dhaqangalka ka ah dalka iyo danta guud.	dhulku xammili karo, waxna u dhimayn, kana soo horjeedin xeerarka dhaqangalka ka ah dalka iyo danta guud.	
(3) Xukuumaddu Federaalku waa inay dejiso siyaasad dhuleed oo heer qaran ah oo si joogto ah dib-u-eegis loogu sameeyo. Siyaasaddaasi waa in ay xaqiijiso: a) U sinnaanshaha fursadaha helitaanka dhulka iyo ka faa'ideysiga kheyraadkiisa; b) Damaanad-qaadista xuquuqda lahaanshaha dhulka iyo diiwaangelinta; c) Xaqiijinta ka faa'ideysiga dhulka si waafaqsan Mabaadi'da ka dheefsashada dhulka iyadoon dhibaato loo geysan; d) In si deg deg ah oo lagu wada qanci karo loo xalliyo khilaafaadka ka dhasha dhulka iyo hantida; e) In la xaddido dhulka uu qof ama shirkadi yeelan karaan; f) In la nidaamiyo dhaqdhaqaaqa suuqa ka-ganacsiga dhulka, si looga hortago ku-takrifalidda xuquuqda milkiilayaasha dhulka ee yaryar; g) Dawladaha Xubinta ka ah Dawladda Federaalka Soomaaliya waxay dejinayaan siyaasad-dhuleed oo heerkooda ah.	5) Xukuumadda Federaalku, iyadoo la tashaneysa dawalad goboleedyada iyo ciddii kale oo ay khuseyso, waxay dejineysaa siyaasadda dhulka qaran oo lagu hormarinayo maamulka dhulka si joogto ahna dib-u-eegis loogu sameeyo, si loo xaqiijiyo: a) Dhawraarinta iyo ilaalinta deegaaneed ee u nugul waxyeellada saameeya isu dheellitirnaanta xiriirka deegaaneed iyo meelaha kale ay ku jirto dan guud; b) In loo siman yahay fursadaha helitaanka dhulka iyo ka faa'ideysiga kheyraadkiisa; c) In si sugan loo damaanadqaado milkiyadda dhulka iyo diiwaangelinta; d) In si sugan loo xaqiijiyo in dhulka loo dheefsaday si waafaqsan mabaadi'da xeeriya isticmaalka dhulka iyadoo aan wax dhibaato loo geysan; e) In xal deg deg ah oo maangal ah laga gaaro, haddiiba khilaafaadka ku saabsan dhulka iyo milkiyadda; f) In la xaddido inta uu la ekaan karo dhulka qof ama shirkad ay milkiyad ahaan u yeelan karto; g) In la nidaamiyo dhaqdhaqaaqa suuqa ka-ganacsiga ee dhulka, si	5) Xukuumadda Federaalku, iyadoo la tashaneysa dawalad goboleedyada iyo ciddii kale oo ay khuseyso, waxay dejineysaa siyaasadda dhulka qaran oo lagu hormarinayo maamulka dhulka si joogto ahna dib-u-eegis loogu sameeyo, si loo xaqiijiyo: a) Dhawrista deegaaneed ee u nugul waxyeellada saameeya isu dheellitirnaanta xiriirka deegaaneed iyo meelaha kale ay ku jirto dan guud; b) Ilaalinta goobaha taariikhiga ah, ayadoo loo aqoonsanayo in ay yihiin dhaxal taariikhi ah ; c) In loo siman yahay fursadaha helitaanka dhulka iyo ka faa'ideysiga kheyraadkiisa; d) In si sugan loo damaanadqaado milkiyadda dhulka iyo diiwaangelinta; e) In si sugan loo xaqiijiyo in dhulka loo dheefsaday si waafaqsan mabaadi'da xeeriya isticmaalka dhulka iyadoo aan wax dhibaato loo geysan; f) In xal deg deg ah oo maangal ah laga gaaro khilaafaadka	Waxaa lagu beddelay « Dhawraarinta" ee ku jirta (a) ereyga « Dhawrista », iyadoo la tiray « ilaalinta » oo ku jirtay isla xarafka (a), kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey. Sidoo kale, waxaa lasoo kordhiyey « ilaalinta goobaha taariikhiga ah, ayadoo la aqoonsayo in ay yihiin dhaxal taariikhi » oo noqotay xarafka « b » Waxaa la tiray "haddiiba" oo ku jirtay 42(5)(e) ee soojeedinta

	loo ilaaliyo xuquuqda milkiilayaasha dhulka yar leh.	ku saabsan dhulka iyo milkiyadda; g) In la xaddido inta uu la ekaan karo dhulka qof ama shirkad ay milkiyad ahaan u yeelan karto; h) In la nidaamiyo dhaqdhaqaaqa suuqa ka-ganacsiga ee dhulka, si loo ilaaliyo xuquuqda milkiilayaasha dhulalka yar leh.	
	6) Dawlad Goboleedyada waxay dejinayaan siyaasad dhuleed oo heerkooda ah, oo aan ka hor imaanayn siyaasadda qaran ee Dhulka iyo xeerarka Xukuumadda Federaalka Soomaaliya.	6) Dawlad Goboleedyada waxay dejinayaan siyaasad dhuleed oo heerkooda ah, oo aan ka hor imaanayn siyaasadda qaran ee Dhulka iyo xeerarka Xukuumadda Federaalka Soomaaliya.	
(4) Lama bixin karo ruqsad la xiriirta isticmaalka abadiga ah ee berriga, badda iyo hawada sare ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. Sharci Baarlamaanka Federaalku soosaaro ayaa xaddidaya baaxadda, muddada iyo shuruudaha rukhsadaha istcimaalkooda.	7) Baaxadda dhulka, muddada isticmaalka iyo shuruudaha lagu bixinaayo fasaxa isticmaalka dhulka waxa lagu soo saarayaa xeer, haseyeeshe, ma jiri karto qayb ka mid ah dhulka, badda ama hawada dalka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo loo bixin karo fasax istacmaal joogto ah.	7) Baaxadda dhulka, muddada isticmaalka iyo shuruudaha lagu bixinaayo fasaxa isticmaalka dhulka waxa lagu soo saarayaa xeer, haseyeeshe, ma jiri karto qayb ka mid ah dhulka, badda ama hawada dalka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo loo bixin karo fasax istacmaal joogto ah.	
	8) Dawladda Federaalka oo keliya ayaa u fasaxi karta qof ama hay'ad shisheeye isticmaal caariya ku haysasho ama heshiis kiro ah, muddo aan ka badnayn midda xeerku cayiman, waana haddii heshiiskaas ay dan guud ku jirto oo	8) Dawladda Federaalka oo keliya ayaa u fasaxi karta qof ama hay'ad shisheeye isticmaalka ama heshiis kiro ah ee dhul, bad ama meel ka mid ah geyiga Jamhuuriyadda, muddo aan ka	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa loo qoray sidatan " caariya ku haysasho ama heshiis kiro

	islamarkaasna dhib ku aheyn madaxbannaanida Jamhuuriyadda, uuna ansixyo Baarlaamaanka Federaalka Soomaaliya.	badnayn midda xeer ku cayiman, waana haddii heshiiskaas ay dan guud ku jirto, islamarkaasna aan dhib ku aheyn madaxbannaanida Jamhuuriyadda, uuna ansixiyo Baarlaamaanka Federaalka Soomaaliya.	ah dhul, bad ama meel ka mid ah geyiga soomaaliyeed »
(5) Dawladda Federaalku iyadoo la tashaneysa Dawladaha xubinta ka ah Federaalka iyo ciddii kale oo ay quseyso, waxay dejineysaa siyaasadda dhulka iyo qaab lagu koontaroolo, laguna isticmaalo dhulka.			
	Qodobka 43aad: Guddiga Qaranka Madaxbannaan ee Dhulka		Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS latashiyada waxaa la tiray qodobbada 43aad, 44aad iyo 45aad ee Soojeedinta labada guddi.
	1) Waxaa jiraya Guddiga Qaranka Madaxabannaan ee Dhulka oo heer Qaran ah, kaasoo uu xeer ku soo saarayo Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya.		
	2) Xilalka iyo waajibaadka Guddiga Qaranka Madaxabannaan ee Dhulka waa: a) Ka talo bixinta nidaamka diwaangelinta warqadaha milkiyadaha dhulka laga diiwaangelinayo dalka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo idil. b) In uu Dawladda Federaalka kala taliyo bixinta dhulalka isticmaal caariya loo siinayo dad ama hay'ado aan ahayn muwaaddiniin		

	leh jinsiyadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. c) In uu cilmibaaris ku sameeyo arrimaha ku saabsan dhulka iyo isticmaalkiisa, kana soo saaro talooyin una jeediyo hadba hay'daha xil ahaan ugu abbaaran. d) In uu Dawladda Federaalka kala taliyo dib-u-eegista xeerarka dhulka, xeer nidaamiyeyaasha iyo nidaamyada siyaasadeed, ee lagu maamulo dhulka. e) In Guddigu uu iskiisa u bilaabi karo baarista cabashooyinka caddaaladdarro dhuleed ee jira ama horay u dhacay kana soojeediyo talooyinka ugu habboon oo dib-u-garsoorid loogu samayn karo. f) In uu hay'adaha u xilsaaran xallinta khilaafaadka dhulka kala taliyo sida ugu habboon ee lagu xallin karo arrimaha ku saabsan milkiyadda, diiwaangelinta iyo maareynta dhulka. g) Inuu u kuurgalo kana mas'uul noqdo korjoogtaynta dejinta qorsheynta isticmaalka dhulka Jamhuuriyadda Federaalka oo idil. h) Gudashada xil kasta oo kale oo uu xeerku u xilsaaro.		
	3) Dhammaan hay'adaha dawladda heer kasta oo xukuumadeed waxaa waajib ku ah in ay Guddiga Madaxabannaan gacan ku siiyaan xilgudashadiisa		

	waana in ay ilaaliyaan madaxbannanidiisa, dhex-dhexaadnimadiisa xurmada dhowrsanaantiisa, ahmiyaddiisa, lana qaato talooyinkiisa iyo soojeedintiisa si waafaqsan xeerarka.		
	Qodobka 44aad: Xubnaha Guddiga Qaranka Madaxabannaan ee Dhulka		Waa la tiray
	Guddiga Qaranka Madaxabannaan ee Dhulku wuxuu ka kooban yahay xubnaha soo socda: a) Min hal xubin oo matalaya Dawlad Goboleed walba; b) Hal xubin oo matalaya Gobolka Banaadir; iyo c) Shan xubnood oo ka imaanaya Dawladda Federaalka.		Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS latashiyada waxaa la tiray qodobbada 43aad, 44aad iyo 45aad ee Soojeedinta labada guddi.
	Qodobka 45aad: Shuruudaha Xubinnimada Guddiga		Waa la tiray
	1) Xubnaha Guddiga Qaranka Madaxabannan ee Dhulka loo magacaabayo waa in ay buuxiyaan shuruudaha soo socda: a) In uu yahay muwaaddin leh jinsiyadda Jamhuuriyadda ; da'diisuna ka yareyn 40 sano; b) In uu leeyahay anshax iyo sumcad wanaagsan; c) In uu haysto shahaado jaamacadeed oo la aqoonsan yahay; d) in uu leeyahay ugu yaraan 15 sano waaya-aragnimo maamul ama sharci ama injineeriyo ah.		Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS latashiyada waxaa la tiray qodobbada 43aad, 44aad iyo 45aad ee Soojeedinta labada guddi.

	e) In maxkamad si kama dambays ah aysan ku xukumin dambi ciqaabtiisu gaarsiisantahay 3 sano;		
	1) Xubnaha Guddiga Qaranka Madaxabannaan ee Dhulka waxaa soojeedinaya Golaha Wasiirrada Xukuumadda Federaalka Soomaaliya, oo la soo tashaday hay'adaha ay khuseyso ee heer federaal iyo heer dawlad goboleedba, Baarlamaanka Federaalkuna uu ansixiyo, Madaxweynaha Jamhuuriyaddu uu ku meelmariyo Xeer Madaxweyne.		
Qodobka 44aad: Kheyraadka Dabiiciga ah	**Qodobka 46aad: Kheyraadka Dabiiciga**	**Qodobka 44aad: Kheyraadka Dabiiciga Ah**	**Waxaa lagu soo kordhiyey "Ah"**
Qaybsiga kheyraadka dabiiciga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa ka wada xaajoon doona Dawladda Federaalka Soomaaliya iyo Dawladaha Xubinta ka noqon doona Dawladda Federaalka Soomaaliya iyadoo loo marayo qaab Dastuuri ah.	1) Kheyraadka Dabiiciga ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa hanti qaran waxaana looga faa'ideysanayaa qaab waara, oo badda iyo dhulkuba xammili karaan, oo aan wax u dhimayn shacabkana waxtar u leh.	1) Kheyraadka Dabiiciga ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa hanti qaran waxaana looga faa'ideysanayaa qaab waara, oo badda iyo dhulkuba xammili karaan, oo aan wax u dhimayn shacabkana waxtar u leh.	
	2) Waxaa xeer lagu dhisayaa hay'ado u xilsaaran maaraynta milkiyadda iyo in khayraadka dabiiciga ah looga faa'ideysto si aan badda iyo berriga dhulka wax u dhimayn oo waxyeellana ka ilaalinaysa hantida dabiiciga ah, hay'adahaas oo ay ka mid yihiin balse aan ku koobnayn: a) Hay'adda Macdanta; b) Hay'adda Biyaha; iyo c) Hay'adda Betroolka;	2) Waxaa xeer lagu dhisayaa hay'ado u xilsaaran maaraynta milkiyadda iyo in khayraadka dabiiciga ah looga faa'ideysto si aan badda iyo berriga dhulka wax u dhimayn oo waxyeellana ka ilaalinaysa hantida dabiiciga ah, hay'adahaas oo ay ka mid yihiin balse aan ku koobnayn: a) Hay'adda Macdanta; b) Hay'adda Biyaha; iyo	Waxaa lagu soo kordhiyey qodobka 46(2): "Hay'adda Ugaarta iyo Doorjoogta » kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey.

		c) Hay'adda Betroolka; d) Hay'adda Ugaarta iyo Duurjoogta.	
	3) Guddiga u xilsaaran qoondaynta iyo dardargelinta uruurinta dakhliga waa in uu sugaa in dakhliga ka yimaada hantida dabiiciga ay si caddaalad ah u wadaagaan dawladda Federaalka, dawlad goboleedyada iyo dawladaha hoose ee Jamhuuriyadda.	3) Guddiga u xilsaaran qoondaynta iyo dardargelinta uruurinta dakhliga waa in uu sugaa in dakhliga ka yimaada hantida dabiiciga ay si caddaalad ah u wadaagaan dawladda Federaalka, dawlad goboleedyada iyo dawladaha hoose ee Jamhuuriyadda.	
Qodobka 45aad: Deegaanka	**Qodobka 47aad: Deegaanka**	**Qodobka 45aad: Deegaanka**	
(1) Xukuumadda Federaalku waxay mudnaan siinaysaa ilaalinta, keydinta iyo dhawrista Deegaanka, iyadoo laga ilaalinayo wax kasta oo wax u dhimaya kala-duwanaanshaha noole ee dabiiciga ah iyo hannaanka deegaameed ee dabiiciga ah.	1) Dhammaan heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda waxaa waajib ku ah ilaalinta, keydinta iyo dhowrista deegaanka, iyadoo laga hortagayo xaalufinta, wasakheynta, iyo waxyeello kasta oo kale.	1) Dhammaan heerarka kala duwan ee hay'adaha dawladda waxaa waajib ku ah ilaalinta, keydinta iyo dhowrista deegaanka, iyadoo laga hortagayo xaalufinta, wasakheynta, iyo waxyeello kasta oo kale.	
(2) Dhammaan dadka kunool Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa waajib ku ah ilaalinta iyo kobcinta Deegaanka iyo ka-qaybgalka horumarinta, fulinta, maareynta, xannaanaynta iyo dhawrista kheyraadka dabiiciga ah iyo Deegaankaba.	2) Dhammaan dadka ku nool Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa waajib ku ah ilaalinta, kobcinta deegaanka iyo ka-qaybgalka horumarinta, fulinta, maareynta, xannaanaynta iyo dhawrista kheyraadka dabiiciga ah iyo Deegaankaba.	2) Dhammaan dadka ku nool Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa waajib ku ah ilaalinta, kobcinta deegaanka iyo ka-qaybgalka horumarinta, fulinta, maareynta, xannaanaynta iyo dhawrista kheyraadka dabiiciga ah iyo Deegaankaba.	
	3) Dawladda Federaalka iyo Dawlad goboleedyadu waa in ay: a) Ilaalinayaan nidaamka ka faa'ideysiga dhulku wax u dhimayn, isticmaalka, maareynta,	3) Dawladda Federaalka iyo Dawlad goboleedyadu waa in ay: a) Ilaaliyaan nidaamka ka faa'ideysiga dhulka, isticmaalka, maareynta,	Waxaa ereyga "Ilaalinayaan waxaa lagu beddelay "Ilaaliyaan".

	dhowrista deegaanka iyo hantida khayraadka dabiiciga ah; b) U hawlgalaan sidii dalka loo gaarsiin lahaa in uu noqdo degaan dhulkiisu doogeysan yahay oo dhirtuna ku hagoogan tahay; c) Shacabka ku wacyigeliyaan, kuna dhiirrigeliyaan ka qaybqaadashada maaraynta, ilaalinta iyo dhawraarinta deegaanka; d) Ilaaliyaan ugaarta, isirhayeenka iyo nafleyda kala nooca duwan; e) Dejiyaan nidaamyo qiimeeya ilaa heerka ay gaarsiisantahay saameeynta waxyeellada degaanka iyo u kuurgalka xaaladaha degaanka; f) Ciribtiraan waxyaabaha degaanka halis ku ah; g) Qaadaan tallaabooyinka lagama maarmaanka u ah dib-unoolaynta, dib-udhiraynta, kor-u-qaadidda, ilaalinta degaanka, ka hortagga wixii waxyeellayn kara khayraadka dabiiciga ah iyo deegaanka Jamhuuriyadda. h) Ka taxadaraan, kana hortagaan waxyeellada saamayn kara ama sababi kara isbeddelka cimilada.	dhowrista deegaanka iyo hantida khayraadka dabiiciga ah, si aan wax u dhimayn; b) U hawlgalaan sidii dalka loo gaarsiin lahaa in uu noqdo degaan dhulkiisu doogeysan yahay oo dhirtuna ku hagoogan tahay; c) Shacabka ku wacyigeliyaan, kuna dhiirrigeliyaan ka qaybqaadashada maaraynta, ilaalinta iyo dhawraarinta deegaanka; d) Ilaaliyaan ugaarta, isir-hayeenka iyo noocyada nafleyda kala duwan; e) Dejiyaan nidaamyo qiimeeya ilaa heerka ay gaarsiisantahay saameeynta waxyeellada degaanka iyo u kuurgalka xaaladaha degaanka; f) Ciribtiraan waxyaabaha degaanka halis ku ah; g) Qaadaan tallaabooyinka lagama maarmaanka u ah dib-unoolaynta, dib-udhiraynta, kor-u-qaadidda, ilaalinta degaanka, ka hortagga wixii waxyeellayn kara khayraadka dabiiciga ah iyo deegaanka Jamhuuriyadda. h) Ka taxadaraan, kana hortagaan waxyeellada	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa dib loo siiqeeyey "noocyada nafleyda kala duwan". Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lasoo kordhiyey: « Maamnuucaan xaalufinta dhirta iyo ka ganacsiga dhuxusha. » oo noqonaya xarafka « e »

		saamayn kara ama sababi kara isbeddelka cimilada. e) Maamnuucaan xaalufinta dhirta iyo ka ganacsiga dhuxusha.	
(3) Xukuumadda Federaalka iyo Dawladaha xubinta ka ah Dawladda Federaalka ee waxyeellada Deegaanku ay saameeyeen waa in ay: (a) Qaadaan tallaabooyin deg deg ah oo lagu dhaqangelinaayo nadiifinta wasakhda iyo haraaga sunta halista ah ee lagu shubay dhulka iyo biyaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; (b) Dejiyaan sharci, qaaddaana tallaabooyinka lagama-maarmaanka ah ee looga hortegayo ku-daadinta iyo ku xabaalidda wasakhdaas; taasoo xeer-jebin ku ah qaanuunka dawliga ah iyo ku-xadgudub gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; (c) Qaaddaan tallaabooyinka lagama maarmaanka u ah in laga qaado magdhaw kuwa masuulka ka ah ku-daadinta iyo ku xabaalidda wasakhdaas; ha joogeen Jamhuuriydda Federaalka Soomaaliya gudaheeda ama meel kale; (d) Qaaddaan tallaabooyinka lagama-maarmaanka u ah dib-u-noolaynta, dib-u- dhiraynta, kor-u-qaadidda iyo ilaalinta Deegaanka, iyo ka hortagga wixii waxyeellayn kara khayraadka dabiiciga ah iyo Deegaanka dalka	4) Dawladda Federaalka iyo Dawlad Goboleedka hadba ay saameeynta waxyeelada deegaanku gaartey waa in ay: a) Qaadaan tallaabooyin deg deg ah oo lagu dhaqangalinaayo nadiifinta wasakhda iyo haraaga sunta halista ah ee lagu shubay dhulka ama badda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; b) Soojeediyaan xeer oo ay xeeriyaan tallaabooyin deg deg ah oo lagama maarmaanka u ah ka hortagga wasakh ku daadinta iyo ku xabaalidda dalka, taasoo ah xeer jebin xeerka Dalka iyo ku xadgudub gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; iyo, c) Qaadaan tallaabooyinka lagama maarmaanka u ah in laga qaado magdhaw kuwa mas'uulka ka ah ku-daadinta iyo ku xabaalidda wasakhdaas; ha joogeen Jamhuuriydda Federaalka Soomaaliya gudaheeda ama meel kale.	4) Dawladda Federaalka iyo Dawlad Goboleedka hadba ay saameeynta waxyeelada deegaanku gaartey waa in ay: a) Qaadaan tallaabooyin deg deg ah oo lagu dhaqangalinayo ka hortagga iyo nadiifinta wasakhda iyo haraaga sunta halista ah ee lagu shubay ama lagu duugay dhulka, badda, wabiyada. iyo harooyinka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; b) Soojeediyaan xeer oo ay xeeriyaan tallaabooyin deg deg ah oo lagama maarmaanka u ah ka hortagga wasakh ku daadinta iyo ku xabaalidda dalka, taasoo ah xeer jebin xeerka Dalka iyo ku xadgudub gobannimada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya; iyo, c) Qaadaan tallaabooyinka lagama maarmaanka u ah in laga qaado magdhaw kuwa mas'uulka ka ah ku-daadinta iyo ku xabaalidda wasakhdaas; ha joogeen	Waxaa lagu kordhiyey 47(3)(a) "iyo ka hortagga", sidoo kale waxaa lasoo kordhiyey: "wabiyada. iyo harooyinka", kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey.

		Jamhuuriydda Federaalka Soomaaliya gudaheeda ama meel kale.	
(4) Xukuumadda Federaalka iyadoo la tashaneysa Dawladaha xubinta ka ah Dawladda Federaalka waxay dejinaysaa siyaasad guud ee Deegaan ee Jamhuuriyadda Federaalka ee Soomaaliya.	5) Baarlamaanka Federaalka Somaaliya ayaa soo saaraya xeer qeexaya mabaadi'da guud ee lagu daryeelo degaanka ee ku salaysan halbeegyo caalamiga ah ee lagu ilaalinayo, laguna dhowrayo deegaanka.	5) Baarlamaanka Federaalka Somaaliya ayaa soo saaraya xeer qeexaya mabaadi'da guud ee lagu daryeelo degaanka ee ku salaysan halbeegyo caalamiga ah ee lagu ilaalinayo, laguna dhowrayo deegaanka.	

CUTUBKA AFARAAD:
MATALAADDA SHACABKA

Cutubkan wuxuu nidaaminayaa doorashooyinka wuxuuna ku dhisanyahay heshiiskii dooraashooyinka ee Golaha Wadatashiga Qaran Maajo 2023. GMDHD wuxuu ku sameeyey taxliilin dhamaystiran heshiiska hannaanka doorashooyinka JFS ee uu gaaray Golaha Wadatashiga Qaran (GWQ). Ayadoo laga duulayo heshiiska GWQ iyo daraasad badan uu Guddiga ka sameeyey axkaamta la xiriirta qodobbada heshiiska doorashooyinka, GMDHD wuxuu diyaariyey cutubkan 4aad. GMDHD waxa ay dib-u-eegis iyo isbeddel ku sameeyeen soojeedinta wax ka-beddelka qodobbada iyo faqrooyinka Cutubka 4aad iyaga oo tixgelin siiyey fikradihii xubnaha labada gole iyo latashiyadii qaybaha kala duwan ee bulshada.

GMDHD wuxuu u nidaamiyey cutubkan sida soo socota:

1) Awoodda Shacabka;
2) Mabaadii'da Guud ee Doorashooyinka;
3) Xaqiijinta ka qaybgalka haweenka ee goleyaasha xeerdejinta iyo xisbiyada siyaasadeed, iyadoo qoondada haweenka lagu nidaaminayo xeerarka uu soo saarayo Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya;
4) Nidaamka Doorashooyinka;
5) Hay'adaha Dastuuriga ah ee sida tooska ah loo dooranayo; waxaa ka mid ah: Madaxweynaha Jamuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo magcaabaya xilkana ka qaadaya Ra'iisul wasaaraha.
6) Muddada xilhaynta oo 5 sano ah;
7) Cod bixiyaha;
8) Dowrka Xisbiyada Siyaasadeed iyo Shuruudahooda; iyo
9) Tirada Xisbiyada oo laga dhigay 3 xisbi, kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS.
10) Dhisidda Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka, waajibaadkiisa, xubnahiisa iyo shuruudaha xubnaha.

Guddiga Madaxabannaan wuxuu ay dib-u-eegis iyo isbeddel ku sameeyey soojeedinta wax ka-beddelka qodobbada iyo faqrooyinka Cutubka 4aad iyaga oo tixgelin siiyey fikradihii xubnaha labada gole iyo latashiyadii qaybaha kala duwan ee bulshada.

CUTUBKA AFARAAD: MATALAADDA SHACABKA			
Asalka Dastuurka KMG	**Soojeedinta Wax-kabeddelka Dastuurka uu soo diyaariyay GMDHD uuna ansixiyey Guddiga La-socodka ee BFS**	**Nuqulka Kama Dambaysta ah ee Lagu Soo Dhafay Soojeedimihii Xildhibaannada Labada Aqal ee BFS iyo Latashiyada oo u Soo Diyaariyey Guddiga Madaxabannaan Ee Dastuurka uuna ku raacay Guddiga La-Socodka ee BFS**	**Faalo** Faallo tilmaamaysa is-beddellada la soojeediyey marxaladdii labaad ee Doodda Baarlamaanka, haddi aysan jirin isbeddel yimid, waxaa loo daayey sidii ay ahayd Soojeedintii.
Cutubka Afaraad: Matilaadda Shacabka	**Cutubka Afaraad: Matalaadda Shacabka**	**Cutubka Afaraad: Matalaadda Shacabka**	
Madaxa Koowaad: Mabaadii'da Guud ee Matalaadda Shacabka	**Madaxa Koowaad: Mabaadii'da Guud ee Matalaadda Shacabka**	**Madaxa Koowaad: Mabaadii'da Guud ee Matalaadda Shacabka**	
Qodobka 46aad: Awooda Shacabka	**Qodobka 48aad: Awoodda Shacabka**	**Qodobka 46aad: Awoodda Shacabka**	
1) Awoodda isxukunku waxay ka bilaabataa, kuna dhammaataa shacabka, asaga oo adeegsanaya awoodda ah in mar kasta oo loo baahdo uu hay'adaha iyo wakiillada shacabka ku oogi karo la- xisaabtan	1) Allaah SWT ka sokow awoodda is-xukunka waxay ka billaabataa kuna dhammaataa shacabka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, kaasoo leh awoodda la xisaabtanka hay'adaha dawladda ee heer kasta iyo wakiillada shacabka ee u xilsaaran maamulka dalka iyo adeegyada dadweynaha.	1) Allaah SWT ka sokow awoodda is-xukunka waxay ka billaabataa kuna dhammaataa shacabka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, kaasoo leh awoodda la xisaabtanka hay'adaha dawladda ee heer kasta iyo wakiillada shacabka ee u xilsaaran maamulka dalka iyo adeegyada dadweynaha.	
2) Nidaamka matilaadda shacabku waa in uu ahaado mid furan oo qof kasta fursad u siinaya inuu ka qayb-qaato; habraacyadiisa iyo xeerarkiisana si fudud loo fahmi karo.	2) Matalaadda Shacabka ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ee heer kastoo dawladdeed waa in ay ahaataa mid furan oo loo dhan yahay, muwaaddin kastana fursad u siinaya in uu si madaxbannaan, oo aan takoor lahayn uga qaybqaato xukunka si toos ah	2) Matalaadda Shacabka ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ee heer kastoo dawladdeed waa in ay ahaataa mid furan oo loo dhan yahay, muwaaddin kastana fursad u siinaya in uu si madaxbannaan, oo aan takoor lahayn uga qaybqaato	

	ama si dadban, si fududna u fahmi karo xeerarkiisa iyo habraacyadiisa.	xukunka si toos ah ama si dadban, si fududna u fahmi karo xeerarkiisa iyo habraacyadiisa.	
3) Nidaamka matilaaddu waa inuu ahaadaa mid si ku filan oo macquul ah uga hortegi kara qalalaase ka dhasha tartanka siyaasadda iyo natiijooyinka doorashada.	3) Nidaamka matalaaddu waa inuu ahaado mid ka hortegi kara qalalaase ka dhalan kara tartammada siyaasadeed iyo natiijooyinka doorashada.	3) Nidaamka matalaaddu waa inuu ahaado mid ka hortegi kara qalalaase ka dhalan kara tartammada siyaasadeed iyo natiijooyinka doorashada.	
	4) Dawladda Federaalka Soomaaliya ayaa ka mas'uul ka ah xaqiijinta in Dawlad Goboleed kasta ay dhaqangeliso nidaam dimuquraadi ah oo waafaqsan Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyada Federaalka Soomaaliya.	4) Dawladda Federaalka Soomaaliya ayaa ka mas'uul ka ah xaqiijinta in Dawlad Goboleed kasta ay dhaqangeliso nidaam dimuquraadi ah oo waafaqsan Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyada Federaalka Soomaaliya.	
Madaxa Labaad: Doorashooyinka	**Madaxa Labaad: Doorashooyinka**	**Madaxa Labaad: Doorashooyinka**	
Qodobka 47aad: Nidaamka Doorashooyinka iyo Xisbiyada			
Shuruucda ku saabsan Xisbiyada, Diiwaangelintooda, Doorashooyinka heerka dowladda federaalka ah iyo guddiga Qaranka ee Madaxbanaan ee Doorashooyinka, waxaa lagu qeexi doonaa shuruuc gaar ah oo uu soo saaro golaha Shacabka ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya.			
	Qodobka 49aad: Mabaadi'da Guud ee Doorashooyinka	**Qodobka 47aad: Mabaadi'da Guud ee Doorashooyinka**	
	Mabaadi'da guud ee nidaamka doorashooyinku waa in ay ahaadaan kuwo: a) Xor ah, caddaalad ah, codkuna qarsoodi yahay, oo ka maran:	Mabaadi'da guud ee nidaamka doorashooyinku waa in ay ahaadaan kuwo: 1) Xor ah, caddaalad ah, codkuna qarsoodi yahay, oo ka maran:	Waxa la tiray: "shisheeye" waxaana loo dhigay "nooc kasta oo ay tahay", kaddib soojeedinta xildhibaannada

	takoor, eex, musuqmaasuq, cabsigelin, hanjabaad, marin-habaabin iyo faragelin shisheeye; b) Dammaanad qaada xuquuqda siyaasadeed ee muwaaddinka, sida ku xusan qodobka 20aad ee Dastuurka; c) Sugaya geeddisocodka doorashada, oo si sahlan loo fahmi karo xeerarkiisa, qaababkiisa iyo habraacyadiisaba, uuna fulinayo Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha; d) Dammaanad qaadaya in dhammaan muwaaddiniinta buuxiyey shuruudaha xeerku tilmaamayo ay leeyihiin xaqa dhiibashada codkooda si siman; e) Sharci ku salaysan, geeddisocodkiisuna loo maareeyey, loona korjoogteeyey si madaxbannaan oo sugaya hab daahfuran oo isla xisaabtan leh; f) Xaqiijinaya in aan lagu xadgudubin midnimada Jumhuuriyada iyo bulshada Soomaaliya; g) Dammaanad qaada in dhammaan qaybaha iyo kooxaha kala duwan ee Soomaaliya ay helaan matalaad caddaalad ah, siiba haweenka iyo dadka baahiyaha gaarka ah leh; h) Xaqiijinaya in bulshada Jamhuuriyadda Soomaaliya ay helaan matalaad caaddil ah, siiba	takoor, eex, musuqmaasuq, cabsi gelin, hanjabaad, marin-habaabin iyo faragelin nooc kasta oo ay tahay; 2) Dammaanad qaada xuquuqda siyaasadeed ee muwaaddinka sida ku xusan qodobka 21aad ee Dastuurka; 3) Sugaya geeddisocodka doorashada, oo si sahlan loo fahmi karo xeerarkiisa, qaababkiisa iyo habraacyadiisaba, uuna fulinayo Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha; 4) Dammaanad qaadaya in dhammaan muwaaddiniinta buuxiyey shuruudaha xeerku tilmaamayo ay leeyihiin xaqa dhiibashada codkooda si siman; 5) Sharci ku salaysan, geeddisocodkiisuna loo maareeyey, loona korjoogteeyey si madaxbannaan oo sugaya hab daahfuran oo isla xisaabtan leh; 6) Hubinaya in aan lagu xadgudubin midnimada Jumhuuriyada iyo bulshada Soomaaliya; 7) Xaqiijinaya ka qaybgalka haweenka ee goleyaasha xeerdejinta iyo xisbiyada siyaasadeed, iyadoo qoondada haweenka lagu nidaaminayo xeerarka uu soo saarayo Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya; 8) Dammaanad qaada in dhammaan qaybaha kala duwan ee bulshada ay	labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey. Sidoo kale, waxaa lagu soo kordhiyey Xarafka "H" waxaa lagu daray: "Federaalka", halka " Waxaa lagu beddelay "qodobka 20" ee ku xunaa 47(2), " qodobka 21aad" Waxa la tiray "Kooxaha iyo" iyo "Haweenka" ee ku xusnaa 49(g) ee soojeedintii labada guddi. Waxaa lagu daray "**Federaalka**", ayadoo "Xaqiijinaya" lagu beddelay **"sugaya".** Sida ku xusan 47(9) Halka "Xaqiijinaya" lagu beddelay "hubinaya" sida ku xusan 47(6). Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la

	beelaha laga tirada badan yahay; si loo gaaro caddaalad bulsho; i) Dhiirigelinaya nidaamka siyaasadeed ee xisbiyada badan, islamarkaana tixgalinaya xaaladda amni iyo tan dhaqan dhaqaale ee Jamhuuriyadda; iyo j) Ka hortagga hurinta colaadaha.	helaan matalaad caddaalad ah siiba dadka naafada ah;. 9) Sugaya in bulshada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ay helaan matalaad caddaalad ah, siiba beelaha laga tirada badan yahay; si loo gaaro caddaalad bulsho; 10) Dhiirigelinaya nidaamka siyaasadeed ee xisbiyada badan, islamarkaana tixgalinaya xaaladda amni iyo tan dhaqan dhaqaale ee Jamhuuriyadda; iyo 11) Ka hortagga hurinta colaadaha.	sameeyey, waxaa lasoo kordhiye: "47(7): Xaqiijinaya ka qaybgalka haweenka ee goleyaasha xeerdejinta iyo xisbiyada siyaasadeed, iyadoo qoondada haweenka lagu nidaaminayo xeerarka uu soo saarayo Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya". Waxaa kale oo lagu korshiyey 'kala duwan ee bulshada" iyo "dadka naafada ah".
	Qodobka 50aad: Nidaamka Doorashooyinka	**Qodobka 48aad: Nidaamka Doorashooyinka**	
	Hannaanka doorashoyinka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa mid ku salaysan qof iyo cod, waxaana qeexaya xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya.	Hannaanka doorashoyinka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa mid ku salaysan qof iyo cod, waxaana qeexaya xeer uu soo saaro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya.	
	Qodobka 51aad: Hay'adaha Sida Tooska ah loo Dooranayo	**Qodobka 49aad: Hay'adaha Sida Tooska ah loo Dooranayo**	
	1) Hay'adaha Dastuuriga ah ee muwaaddiniinta ay sida tooska ah u dooranayaan waa: a) Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya oo ka kooban Golaha Shacabka iyo Golaha Aqalka Sare;	1) Hay'adaha Dastuuriga ah ee muwaaddiniinta ay sida tooska ah u dooranayaan waa: a) Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya oo ka kooban Golaha Shacabka iyo Golaha Aqalka Sare; b) Madaxweynaha Jamuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa lagu sameeyey wax-kabeddel wax ku ool ah faqradda 1(a) ee qodobka 51aad ee soojeedinta, waxaa la tiray

	b) Madaxweynaha iyo Madaxweyne Ku-xigeenka Jamuuriyadda Federaalka Soomaaliya ; c) Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye Ku-xigeenka Dawlad Goboleedka. d) Golaha Wakiillada Dawlad Goboleedka; iyo e) Golaha Degaanka, duqa magaalada iyo ku-xigeenka duqa ee Dawladaha hoose.	magcaabaya xilkana ka qaadaya Ra'iisul wasaaraha. c) Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye Ku-xigeenka Dawlad Goboleedka. d) Golaha Wakiillada Dawlad Goboleedka; iyo e) Golaha Deegaanka, duqa magaalada iyo ku-xigeenka duqa ee Dawladaha hoose.	doorashada madaxweyne ku-xigeenka JFS, taas oo beddelkeed la abuurayo Ra'isul Wasaare oo uu soo magacabayo xilkana kaqaadayo Madaxweynaha JFS ee muwaadinnintu ay si toos ah u doortaan, waxaana loo dhigay: "Madaxweynaha Jamuuriyadda Federaalka Soomaaliya oo magcaabaya xilkana ka qaadaya Ra'iisul wasaaraha"
	2) Xubnaha u tartamaya kuraasta Golaha Shacabka ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya, waxaa ku dooranaaya, si toos ah, cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, dhammaan muwaaddiniinta buuxiyey shuruudaha codbixiye;	2) Xubnaha u tartamaya kuraasta Golaha Shacabka ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya, waxaa ku dooranaaya, cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, muwaaddiniinta buuxiyey shuruudaha codbixiye;	Waxa la tiray "si toos ah," iyo ereyga " dhammaan", Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey,
	3) Xubnaha ku tartamaya kuraasta Aqalka Sare ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya, waxaa, si toos ah cod qarsoodi ah, oo madaxbannaan ku dooranaya keliya muwaaddiniinta deggan dawlad goboleed kasta ee buuxiyey shuruudaha codbixiye;	3) Xubnaha ku tartamaya kuraasta Aqalka Sare ee Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya, waxaa cod qarsoodi ah, oo madaxbannaan ku dooranaya keliya muwaaddiniinta deggan dawlad goboleed **kaas** ee buuxiyey shuruudaha codbixiye;	Waxaa la tiray "si toos ah", sidoo kale, waxaa lagu beddelay "kasta" ereyga **"kaas"**
	4) Madaxweynaha iyo Madaxweyne Ku-xigeenka Jamuuriyadda Federaalka Soomaaliya, waxaa, si toos ah cod qarsoodi ah oo madaxbannaan ku dooranaaya dhammaan muwaaddiniinta dhammaan muwaaddiniinta	**4)** Madaxweynaha Jamuuriyadda Federaalka Soomaaliya waxaa, si toos ah, cod qarsoodi ah oo madaxbannaan ku dooranaaya dhammaan muwaaddiniinta Jamhuuriyadda Federaalka	

	Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya ee buuxiyey shuruudaha codbixiye, meel kasta oo ay joogaan;	Soomaaliya ee buuxiyey shuruudaha codbixiye, meel kasta oo ay joogaan;	
	5) Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye Ku-xigeenka Dawlad Goboleed kasta; waxaa si toos ah cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, ku dooranaaya dhammaan muwaaddiniinta deggan dawlad goboleed kasta ee buuxiyey shuruudaha codbixiye;	5) Hoggaamiyaha iyo Hoggaamiye Ku-xigeenka Dawlad Goboleedka; waxaa si toos ah cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, ku dooranaaya dhammaan muwaaddiniinta deggan dawlad goboleed **kaas** ee buuxiyey shuruudaha codbixiye;	waxaa lagu beddelay "kasta" ereyga **"kaas"**
	6) Xubnaha ku tartamaya kuraasta Golaha Wakiillada ee Dawlad Goboleed kasta waxaa, si toos ah cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, ku dooranaaya dhammaan muwaaddiniinta deggan dawlad goboleed kasta ee buuxiyey shuruudaha codbixiye;	6) Xubnaha ku tartamaya kuraasta Golaha Wakiillada ee Dawlad Goboleed kasta waxaa, si toos ah cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, ku dooranaaya dhammaan muwaaddiniinta deggan dawlad goboleed **kaas** ee buuxiyey shuruudaha codbixiye;	waxaa lagu beddelay "kasta" ereyga **"kaas"**
	7) Golayaasha deegaanka, duqa magaalada iyo ku-xigeenka duqa magaalada waxaa si toos ah, cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, ku dooranaaya muwaaddininta deggan degmooyinka ee buuxiyey shuruudaha codbixiye.	7) Golayaasha deegaanka, duqa magaalada iyo ku-xigeenka duqa magaalada waxaa si toos ah, cod qarsoodi ah oo madaxbannaan, ku dooranaaya muwaaddininta deggan degmooyinka ee buuxiyey shuruudaha codbixiye.	
	Qodob 52aad: Muddada Xilhaynta	**Qodob 50aad: Muddada Xilhaynta**	
	1) Muddada xilhaynta hay'adaha dastuuriga ah oo sida tooska loo doooranayo ee ku xusan Qodobka 51aad, faqraddiisa 1aad waa shan sano.	1) Muddada xilhaynta hay'adaha dastuuriga ah oo sida tooska loo doooranayo ee ku xusan Qodobka 49aad, faqraddiisa 1aad waa shan sano.	Waxaa isbeddelay tirada qodobka oo noqotay Qodobka 50aad halka ay ahayd markii hore 49aad.
	2) Doorashooyinka hay'adaha dastuuriga ah ee sida tooska ah loo	2) Doorashooyinka hay'adaha dastuuriga ah ee sida tooska ah loo	

	soo doortay waxaa la qabanayaa hal xilli doorasho oo midaysan, marka laga reebo doorashada golayaasha deegaanka oo laga soo hormarinayo doorashooyinka hay'adaha kale ee dastuuriga ah, sida ku qeexan xeerka doorashooyinka.	soo doortay waxaa la qabanayaa hal xilli doorasho oo midaysan, marka laga reebo doorashada golayaasha deegaanka oo laga soo hormarinayo doorashooyinka hay'adaha kale ee dastuuriga ah, sida ku qeexan xeerka doorashooyinka.	
	Qodob 53aad: Codbixiyaha	**Qodob 51aad: Codbixiyaha**	
	1) Muwaaddin kasta oo buuxiyey shuruudaha xeerku tilmaamayo, gaarayna da'da 18 sano waqtiga diiwaangelinta, wuxuu xaq u leeyahay in uu isdiwaangeliyo, si uu u codeeyo.	1) Muwaaddin kasta oo buuxiyey shuruudaha xeerku tilmaamayo, gaarayna da'da 18 sano waqtiga diiwaangelinta, wuxuu xaq u leeyahay in uu isdiwaangeliyo, si uu u codeeyo.	
	2) Codbixiyeyaasha diiwaangashan waxay, si siman, xaq ugu wada leeyihiin dhiibashada codkooda, waana in la ilaaliyo rabitaankooda iyo kalsoonidooda.	2) Codbixiyeyaasha diiwaangashan waxay, si siman, xaq ugu wada leeyihiin dhiibashada codkooda, waana in la ilaaliyo rabitaankooda iyo kalsoonidooda.	
	3) Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha wuxuu masu'uul ka yahay diiwaangalinta isagoo diyaarinaya diiwaanka codbixiyeyaasha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	3) Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha wuxuu masu'uul ka yahay diiwaangalinta isagoo diyaarinaya diiwaanka codbixiyeyaasha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
	4) Dadka aan xaqa u lahayn diiwaangelintu waa: a) Dadka aan dhimirkoodu dhammayn; b) Qof ay maxkamad awood u leh ay ku ridday xukun kama danbays ah oo la xiriira dembi doorasho shantii sano ee la soo	4) Dadka aan xaqa u lahayn diiwaangelintu waa: a) Dadka aan dhimirkoodu dhammayn; b) Qof ay maxkamad awood u leh ay ku ridday xukun kama danbays ah oo la xiriira dembi doorasho shantii sano ee la	

	dhaafay ama maxkamaaddaasi ay ka mamnuucdo xaqa codaynta, ama dembi uu galay awgeed xabsi uu ku jiro.	soo dhaafay ama maxkamaaddaasi ay ka mamnuucdo xaqa codaynta, ama dembi uu galay awgeed xabsi uu ku jiro.	
	Madaxa Saddexaad: Xisbiyada Siyaasadeed	**Madaxa Saddexaad: Xisbiyada Siyaasadeed**	
	Qodobka 54aad: Dowrka Xisbiyada Siyaasadeed	**Qodobka 52aad: Dowrka Xisbiyada Siyaasadeed**	
	1) Xisbiyada siyaasadeed waxay, si nabadgelyo iyo dimuqaraaddi ah, ugu tartamayaan hoggaanka siyaasadda Jamhuuriyadda.	1) Xisbiyada siyaasadeed waxay, si nabadgelyo iyo dimuqaraaddi ah, ugu tartamayaan hoggaanka siyaasadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	**Waxaa lagu soo kordhiyey** "Federaalka Soomaaliya"
	2) Xisbiyada siyaasadeed, ha ahaadaan kuwa xukunka haya ama kuwa mucaaradka ah, waxay ka mid yihiin tiirarka nolosha siyaasadda iyo dimuqraadiyadda Jamhuuriyadda.	2) Xisbiyada siyaasadeed, ha ahaadaan kuwa xukunka haya ama kuwa mucaaradka ah, waxay ka mid yihiin tiirarka nolosha siyaasadda iyo dimuqraadiyadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	**Waxaa lagu soo kordhiyey** "Federaalka Soomaaliya".
	Qodobka 55aad: Shuruudaha Xisbiyada Siyaasadeed	**Qodobka 53aad: Shuruudaha Xisbiyada Siyaasadeed**	
	1) Xisbi Siyaasadeed kasta waa in uu buuxiyaa shuruudaha soo socda: a) In uu ilaaliyaa, ku dhaqmaa, adkeyaa, horumariyaana midnimada Jamhuuriyadda; b) In uu u hoggaansamaa Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya iyo talinta sharciga; c) In uu u taagan yahay xurmaynta, qaddarinta,	1) Xisbi Siyaasadeed kasta waa in uu buuxiyaa shuruudaha soo socda: a) In uu ilaaliyaa, ku dhaqmaa, adkeyaa, horumariyaana midnimada Jamhuuriyadda; b) In uu u hoggaansamaa Dastuurka iyo xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya iyo talinta sharciga;	

	horumarinta iyo difaaca xuquuqda aadanaha; d) In uu u hoggaansamaa mabaadii'da dimuqoraadiyadda iyo maamul wanaagga; e) In uu xaqiijiyaa matalaadda dadweynaha oo loo dhan yahay siiyaanna mudnaan gaar ah beelaha laga tirada badan yahay iyo dadka naafada ah ay ku leeyihiin xubinnimada iyo hoggaamintaba; f) In uu siiyo mudnaan gaar ah haweenka; g) In uu maraa habraaca diiwaangelint xisbiyada iyo xurmaynta xeer dhaqanka xisbiyada siyaasadeed.	c) In uu u taagan yahay xurmaynta, qaddarinta, horumarinta iyo difaaca xuquuqda aadanaha; d) In uu u hoggaansamaa mabaadii'da dimuqoraadiyadda iyo maamul wanaagga; e) In uu xaqiijiyaa matalaadda dadweynaha oo loo dhan yahay siiyaanna mudnaan gaar ah beelaha laga tirada badan yahay iyo dadka naafada ah ay ku leeyihiin xubinnimada iyo hoggaamintaba; f) In uu siiyo mudnaan gaar ah haweenka; g) In uu maraa habraaca diiwaangelint xisbiyada iyo xurmaynta xeer dhaqanka xisbiyada siyaasadeed.	
	2) Waxaa reebban xisbi kasta oo: a) Qarsoodi ah, qaab ciidan ama ciidan u yaalle ah ama u abaabulan colaad si ujeeddooyinkiisu ku gaaro, ama u hubeysan in xukun ku qabsado, ama leh magac ama astaan qabiil; b) U ololeeya kala goynta dalka; iyo isku dirka bulshada. c) Adeegsada maaliyad ka timid ilo aan sharci ahayn, iyo d) Adeegsada hanti dawladeed ama la yimaada fal laaluush iyo	2) Waxaa reebban xisbi kasta oo: a) Qarsoodi ah, qaab ciidan ama ciidan u yaalle ah ama u abaabulan colaad si ujeeddooyinkiisu ku gaaro, ama u hubeysan in xukun ku qabsado, ama leh magac ama astaan qabiil; b) U ololeeya kala goynta dalka; iyo isku dirka bulshada. c) Adeegsada maaliyad ka timid ilo aan sharci ahayn, iyo d) Adeegsada hanti dawladeed ama la yimaada fal laaluush	

	musuqmaasuq, si uu u gaaro dano gaar ah.	iyo musuqmaasuq, si uu u gaaro dano gaar ah.	
	Qodobka 56aad: Tartanka Xisbiyada Siyaasadeed	**Qodobka 54aad: Tartanka Xisbiyada Siyaasadeed**	
	1) Doorashooyinka golayaasha deegaanka waxaa ku tartamaya dhammaan ururrada siyaasadeed ee ka diiwaangashan Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soodimaha;	1) Doorashooyinka golayaasha deegaanka waxaa ku tartamaya dhammaan ururrada siyaasadeed ee ka diiwaangashan Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soodimaha;	
	2) Labada urur siyaasadeed ee buuxiyey shuruudaha ku xusan xeerka xisbiyada ee ku guulaysta doorashada golayaasha deegaanka ayaa noqonaya xisbiyada qaran ee u tartamaya kuraasta Golaha Shacabka, Aqalka Sare, xilka Madaxweynaha iyo Madaxweyne ku-xigeenka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, kuraasta golaha wakiillada, xilka hoggaamiyaha iyo hoggaamiye ku xigeenka ee dawlad goboleed kasta.	2) Saddex urur siyaasadeed ee buuxiyey shuruudaha ku xusan xeerka xisbiyada ee ku guulaysta doorashada golayaasha deegaanka ayaa noqonaya xisbiyada qaran ee u tartamaya kuraasta Golaha Shacabka, Aqalka Sare, xilka Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, kuraasta golaha wakiillada, xilka hoggaamiyaha iyo hoggaamiye ku xigeenka ee dawlad goboleed kasta.	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa laga dhigay tirada xisbiyada qaran " Saddex", talada xildhibaannada labada Aqal waxay ku sameesay wax-kabeddel mug leh heshiiskii Golaha Wadatashiga Qaran ee tilmaamayey labada xisbi.
	Madaxa Afaraad: Maamulka Doorashooyinka	**Madaxa Afaraad: Maamulka Doorashooyinka**	
	Qodobka 57aad: Dhisidda Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha	**Qodobka 55aad: Dhisidda Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha**	
	Waxaa la dhisayaa Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimahaha oo u xilsaaran maamulka doorashooyinka dalka oo dhan iyo maaraynttoodaba heer	Waxaa la dhisayaa Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimahaha oo u xilsaaran maamulka doorashooyinka dalka oo dhan iyo maaraynttoodaba	

	kasta, si loo helo doorashooyin hufan, daahfuran oo xor iyo xalaal ah.	heer kasta, si loo helo doorashooyin hufan, daahfuran oo xor iyo xalaal ah.	
	Qodobka 58aad: Xilka iyo Waajibaadka Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha	**Qodobka 56aad: Xilka iyo Waajibaadka Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha**	
	Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha waxaa xilkiisa iyo waajibaadkiisa ka mid ah: a) in uu maamulo, la socdo, xaqiijiyo habsami u socodka, xalaalnimada iyo hufnaanta, doorashooyinka heerarka kala duwan ee dawladda iyo in uu ku dhawaaqo natiijada doorashooyinka. b) in uu si joogta ah u diiwaangeliyo codbixiyeyaasha doorashooyinka oo dhan. c) in uu diyaariyo, abaabulo, fududeeyo, qabto heerarka kala duwan doorashooyinka guud. d) in uu si joogta ah u diiwaangeliyo xisbiyada siyaasadeed iyo murashaxiinta doorashooyinka guud ee heerarka kala duwan. e) in uu soohdimeeyo degaan doorashooyinka, si xilliyeysanna u asteeyo xarumaha codbixinta; f) in uu dejiyo hab dhaqanka doorashooyinka ee	Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha waxaa xilkiisa iyo waajibaadkiisa ka mid ah: a) in uu maamulo, la socdo, xaqiijiyo habsami u socodka, xalaalnimada iyo hufnaanta, doorashooyinka heerarka kala duwan ee dawladda iyo in uu ku dhawaaqo natiijada doorashooyinka. b) in uu si joogta ah u diiwaangeliyo codbixiyeyaasha doorashooyinka oo dhan. c) in uu diyaariyo, abaabulo, fududeeyo, qabto heerarka kala duwan doorashooyinka guud. d) in uu si joogta ah u diiwaangeliyo xisbiyada siyaasadeed iyo murashaxiinta doorashooyinka guud ee heerarka kala duwan. e) in uu soohdimeeyo degaan doorashooyinka, si xilliyeysanna u asteeyo xarumaha codbixinta; f) in uu dejiyo hab dhaqanka doorashooyinka ee murrashaxiinta iyo xisbiyada siyaasadda; g) in uu cayimo tirada iyo goobaha codbixinta ee dalka;	

	murrashaxiinta iyo xisbiyada siyaasadda; g) in uu cayimo tirada iyo goobaha codbixinta ee dalka; h) in uu diyaariyo, maamulana agabka doorashada iyo goobaha codbixinta; i) in uu sameeyaa daraasad iyo khariidado la xiriira astaynta soohdimaha deegannada, asagoo kaashanaya khuburro. j) in uu u soo jeediyo tallooyin Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya sidii loo soohdimeeyo xuduudaha deegannada, asagoo tixgelinaya xogta: dadka, dhulka, xaaladda siyaasadeed iyo kan dhaqan, si uu baarlamaanku go'aan uga gaaro arrimaha xuduudaha; k) in uu fuliyo hawl kasta ee kale, oo la xiriirta arrimaha doorashooyinka iyo soohdimaha, oo ku xusan Dastuurka ama xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	h) in uu diyaariyo, maamulana agabka doorashada iyo goobaha codbixinta; i) in uu sameeyaa daraasad iyo khariidado la xiriira astaynta soohdimaha deegannada, asagoo kaashanaya khuburro. j) in uu u soo jeediyo tallooyin Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya sidii loo soohdimeeyo xuduudaha deegannada, asagoo tixgelinaya xogta: dadka, dhulka, xaaladda siyaasadeed iyo kan dhaqan, si uu baarlamaanku go'aan uga gaaro arrimaha xuduudaha; k) in uu fuliyo hawl kasta ee kale, oo la xiriirta arrimaha doorashooyinka iyo soohdimaha, oo ku xusan Dastuurka ama xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
	Qodobka 59aad: Xubnaha Guddiga Madaxabannaan Doorashooyinka iyo Soohdimaha	**Qodobka 57aad: Xubnaha Guddiga Madaxabannaan Doorashooyinka iyo Soohdimaha**	
	1) Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha wuxuu ka kooban yahay 15 xubnood, oo uu soo jeediyo Golaha Wasiirrada Xukuumadda	1) Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha wuxuu ka kooban yahay 18 xubnood, oo uu soo jeediyo Golaha Wasiirrada	Kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey, waxaa 15 lagu beddelay 18 xubnood.

	Federaalka Soomaaliya, oo la soo tashaday hay'adaha ay khuseyso, Baarlamaanka Federaalkuna uu ansixiyo, Madaxweynaha Jamhuuriyadda uu ku meelmariyo Xeer Madaxweyne.	Xukuumadda Federaalka Soomaaliya, oo la soo tashaday hay'adaha ay khuseyso, Baarlamaanka Federaalkuna uu ansixiyo, Madaxweynaha Jamhuuriyadda uu ku meelmariyo Xeer Madaxweyne.	
	2) Guddoomiyaha iyo Guddoomiye Ku-xigeenka Guddiga waxaa iska dhexdooranaya xubnaha guddiga, kaddibna waxaa meelmarinaya Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	2) Guddoomiyaha iyo Guddoomiye Ku-xigeenka Guddiga waxaa iska dhexdooranaya xubnaha guddiga.	Waxaa la tiray " kaddibna waxaa meelmarinaya Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya."
	Qodobka 60aad: Shuruudaha Xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha	**Qodobka 58aad: Shuruudaha Xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha**	
	1) Xubnaha Guddiga Doorashooyinka iyo Soohdimaha waxaa ka mid noqon kara qof kasta oo buuxiya shuruudahan soo socda: a) in uu yahay muwaaddin leh jinsiyadda Jamhuuriyadda Soomaaliya; da'diisuna ka yareyn 40 sano; b) in uu leeyahay anshax iyo sumcad wanaagsan; c) in uu haysto shahaado jaamacadeed oo la aqoonsan yahay; d) in uu leeyahay ugu yaraan 10 sano waaya-aragnimo maamul ama sharci;	1) Xubnaha Guddiga Doorashooyinka iyo Soohdimaha waxaa ka mid noqon kara qof kasta oo buuxiya shuruudahan soo socda: a) in uu yahay muwaaddin; da'diisuna ka yareyn 35 sano; b) in uu leeyahay anshax iyo sumcad wanaagsan; c) in uu haysto shahaado jaamacadeed oo la aqoonsan yahay; d) in uu leeyahay ugu yaraan 10 sano waaya-aragnimo maamul ama sharci;	Waxaa la tiray "leh jinsiyadda Jamhuuriyadda Soomaaliya". Waxaa Da'da "40" laga dhigay "35", kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey,

	2) Xubinnimada Guddiga looma magacaabi karo dadka soo socda: a) Qof ka tirsan xisbi siyaasadeed; b) Qof ay maxkamad ku ridday xukun kama danbays ah oo ay ciqaabtiisu gaarsiisan tahay 5 sano; c) Qof kasta oo ka haya xil dawladeed hay'adaha dawladda ee heer federal iyo heer dawlad gobaleed xilliga magacaabista ama lixdii bilood ee ka horreysay, d) Qof kasta oo uu ka mamnuuco xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	2) Xubinnimada Guddiga looma magacaabi karo dadka soo socda: a) Qof ka tirsan xisbi siyaasadeed; b) Qof ay maxkamad ku ridday xukun kama danbays ah oo ay ciqaabtiisu gaarsiisan tahay 5 sano; c) Qof kasta oo ka haya xil dawladeed hay'adaha dawladda ee heer federal iyo heer dawlad gobaleed xilliga magacaabista ama lixdii bilood ee ka horreysay, d) Qof kasta oo uu ka mamnuuco xeerarka Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.	
	Qodobka 62aad: Xil-waayidda Xubnaha Guddiga	**Qodobka 59aad: Xil-waayidda Xubnaha Guddiga**	
	Xubnaha Guddigu waxay xilkooda ku waayi karaan oo keliya arrimaha soo socda midkood: 1. Geeri; 2. Istiqaalad qoraal ah oo uu u gudbiyey Guddiga lagana aqbalo; 3. Xil gudasho la'aan joogta ah sababo la xiriira mid jireed ama maskaxeed oo uu caddeeyey dhakhtar takhasus u leh oo la aqoonsayahay; 4. Xukun maxkamadeed oo kama danbays ah; 5. Aqbalaada xil kale oo dowladeed; 6. Muddada xil haynta oo dhammaataa; iyo	Xubnaha Guddigu waxay xilkooda ku waayi karaan oo keliya arrimaha soo socda midkood: 1. Geeri; 2. Istiqaalad qoraal ah oo uu u gudbiyey Guddiga lagana aqbalo; 3. Xil gudasho la'aan joogta ah sababo la xiriira mid jireed ama maskaxeed oo uu caddeeyey dhakhtar takhasus u leh oo la aqoonsayahay; 4. Xukun maxkamadeed oo kama danbays ah; 5. Aqbalaada xil kale oo dowladeed;	Iyadoo la tixgalinayo islahaanshaha qodobbada iyo axkaamta lagu xeerinayo, ayaa qodobkan laga soo raray halkii uu kaga jiray soojeedimaha. Fadlan fiiri qodobka hoose ee 60aad.

	7. Arrin kasta oo kale lagu xuso dastuurka dhexdiisa ama xeerarka kale ee Jamhuuriyadda.	6. Muddada xil haynta oo dhammaataa; iyo 7. Arrin kasta oo kale lagu xuso dastuurka dhexdiisa ama xeerarka kale ee Jamhuuriyadda.	
	Qodobka 61aad: Muddada Xilhaynta Xubnaha Guddiga	**Qodobka 60aad: Muddada Xilhaynta Xubnaha Guddiga**	Iyadoo la tixgalinayo islahaanshaha qodobbada iyo axkaamta lagu xeerinayo, ayaa qodobkan laga soo raray halkii uu kaga jiray soojeedimaha.
	Muddada xilhaynta xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha waa lix sano oo hal mar ah oo aan dib u cusboonaysiin lahayn, ayadoo kala bar xubnaha la magacaabayo saddexdii sanaba hal mar si waafaqsan xeerka Guddiga lagu dhisay.	Muddada xilhaynta xubnaha Guddiga Madaxabannaan ee Doorashooyinka Qaranka iyo Soohdimaha waa lix sano oo hal mar ah oo aan dib u cusboonaysiin lahayn.	Waxaa la tiray "ayadoo kala bar xubnaha la magacaabayo saddexdii sanaba hal mar si waafaqsan xeerka Guddiga lagu dhisay." , kaddib soojeedinta xildhibaannada labada Aqal ee BFS iyo latashiyadii la sameeyey.

ICRIC